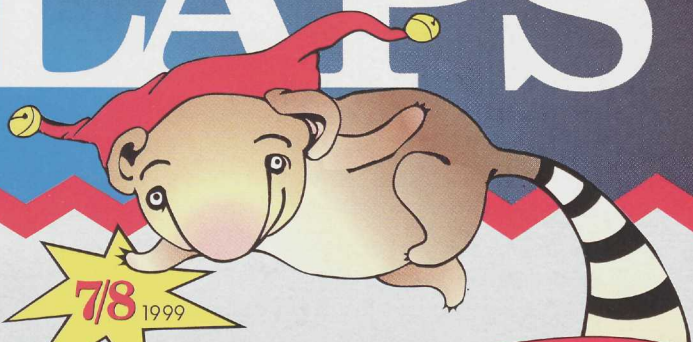

Hind 27 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

7/8 1999

Stabilo
Iuigekleepsud!

UHIUUS
KOSMOSEKOOMIKS

KES KEDA
KARDAB?

JÄÄTIS

MIS KELL ON?

TARK
HOBUNE
HANS

Topeltnumber!

TULEVASED
MILJONÄRID
PAJATAVAD

TRIIBU-LIINE SUVESI KLUSED

Kui Triibu-Liine suvepuhkuseks vanaema juurde sõitis, siis tõmbus ta suu esiotsa pettumusest kõveraks: Triibula külasse polnud saabunud ainsatki temaealist suvitajat. Lapsur katsus esiotsa üksipäini hakkama saada – päevitas ja luges ja suples ja aitas vanaemal peenraid kasta –, siis aga otsustas kampa lüüa suurte poistega. Ega see kerge olnud, sest poistele meeldis Tarzani kombel puude otsas turnida ja üksteisele igasuguseid keerukaid ülesandeid anda. Ja ega suured poisidki olnud just vaimustuses sellest, et üks viieaastane triibulise sabaga olevus neil pidevalt kannul käis.

Poisid otsustasid Triibu-Liine proovile panna. Nimelt lubasid nad lapsuri oma kamba liikmeks võtta siis, kui ta leiab üles kamba liikmekaardi, mis oli peidetud... Nojah, selleks, et peidukohta üles leida, tuli vastata suurte poiste viktoriini küsimustele nii, et iga õige vastus andis ühe tähe. Küsimused polnud kerged, kuid Triibu-Liine leidis neile siiski pikapeale õiged vastused ja sai suurte pingutustega kätte ka oma liikmekaardi, kriimustades, tõsi küll, seejuures veidi saba ning sõneldes ühe tiivulise olendiga. Nüüd on lapsur aga kambas oma poiss!

Proovi, kas Sina saad suurte poiste ülesannetega hakkama! Kuhu oli peidetud Triibu-Liine liikmekaart? Vastus peaks jõudma toimetusse enne kooliaja algust – siis on heal nuputajal lootust auhinna!

Triibu-Liine veedab suvepuhkust
Triin Saarup Tallinnast

1. Malta rahaühik on	I 20 km/h
A kross	O 75 km/h
H liir	
S frank	
2. 1903 eemaldati Coca Cola'st	
H suhkur	
O hiniin	
A kokaiin	
3. Austraalias elav imetaja nokkloom	
R muneb	
S käib ka kahel jalal	
T on kiskja	
4. Vanilli saadakse	
A liiliast	
N orhideest	
U tulbist	
5. Tamula järv on	
K 7,5 m sügavune	
E 3,4 m sügavune	
I 10,8 m sügavune	
6. Delfiinide ujumis-kiirus on	
A 50 km/h	
7. Gaviaal on	
T selgrootu	
P krokodilliline	
K sõraline	
9. 1998. aasta suvel oli Eestis lambaid	
E 36 000	
S 42 000	
I 13 000	
10. Esimesed liiklusmärgid pandi Tallinna	
A 1913	
E 1938	
S 1928	
11. Viidumäe looduskaitseala asub	
K Valgemaal	
U Noa-Rootsis	
A Saaremaal	
12. Hiina lipul on	
E 7 tähte	
R 4 tähte	
S 5 tähte	

Valge

Valge on alati puhas.

Valget võib määrida tuhas.

ACE teeb valge valgemaks:
mustast taksist saab valge taks.

Valgel lehel on punane kaks...

Valgus alati valge ei ole,
plekiga valge on hirmsasti kole.

Valge on liiv lõunamaa rannal.

Valge kleit on minu sõbrannal.

Anu Väljataga
Rahumäe põhikoolist

Minu majakene metsa sees

Minu majakene metsa sees,
kui tahad minna, siis rada läheb ees.
Ei ole majakene üldse suur.
Minu majal on ka küttepude kuur.

Ja tiik mul on, kus elab konn –
Konn Lepsalu tal nimeks on.
Kui tahan peitust mängida ma,
siis tema ikka kaasa lööb ka.

Mina loen: "Üks, kaks, kolm, neli, viis,"
ja hüppan ma tiiki siis.
Ja kohe ka mu konn seal on,
sest et ta on tõeline konn.

Liina Lepsalu
Toila gümnaasiumist

Lilla vaimu laul

Sel lillal vaimul on pisarad,
sel lillal vaimul on pisarad...

Ta elab ju tänaval,
kurb on ta meel,
sest kuub on tal katki
ja nööp on ka eest.

Sel lillal vaimul on pisarad,
sel lillal vaimul on pisarad...

Kui aastad on läinud,
aeg möödunud, näe:
seal jõgi nüüd voolab,
nutt järel ei jää.

Sel lillal vaimul on pisarad,
sel lillal vaimul on pisarad...

Kristiina Ait
Lihula gümnaasiumist

Pildid joonistas
Piret Väinsalu Magdaleena
Lasteaed-alkkoolist

**Hea Laps tänab
Kultuurkapitali!**

Toimetaja LEELO TUNGAL
Levijuht BRITTA KORŽETS
Kujundaja VIVIKA KALT
Esikaanel: Kersti Linnamäe joonistus

PÖRGUKOER RÜNDAB 1928. KIRIKUT

aasta liha-
võttepühade
ajal

püüdis üks koolist koju sõitnud Trinity kolledži õpilane Londonderry kandis jõe ääres kala, kui ta märkas tema suunas tulevat suurt musta koera, kes koolme kaudu läbi jõe kahlas. Vaist käskis noormehel kähku kõrvalasuva puu otsa ronida. Mõni hetk hiljem jõudis peletis sinna, kus tudeng oli äsja istunud, ja heitis puu alt mööda kõndides pilgu üles hirmunud noormehe poole ning löri-

ses tumedalt, tema silmad aga lõomasid punaselt "nagu tulised söed jubeda pea sees." Alles tükk aega pärast seda, kui peletis oli lähima jõekääruga kadunud, julges hirmunud noormees viimaks puu otsast alla tulla.

Kogu seda lugu võiks lihtsalt seletada nõrkade närvide ja silmapettega, kui sellel ei oleks oma sügavam taust. Läbi aegade on Briti saartel räägitud viirastuslikest olenditest, keda nimetatakse **mustadeks koerteks**, **kuratkoerteks** või **pörgukoerteks** ja kes Walesis kannavad nime **Gwyllgi** (pimedusekoer). Muide, just lood taolistest jubetest andsid ainet Arthur Conan Doyle'ile tema kuulsale "Baskerville"ide koera" kirjutamiseks. Olenemata nimetusest ja esinemiskohast on neil kõigil aga teatud ühised jooned. Nad on harilikult sama suured nagu vetelpäästjad või hundikoerad ja alati musta ning tokerja karvaga. Nad lõhnavad vängelt väavli järele ja nende punased silmad hõõguvad nagu söed. Ehkki nad on füüsiliselt kombatavad, võivad nad iga hetk haihtuda, seda mõnikord kõva kargatuse saatel, ja igaüks, kes neid puudutab, sureb varsti pärast seda

ning mitmel pool usutakse, et ainuüksi nende nägemine toob kaasa vältimatu õnnetuse.

Tume ebausku? Ent kuidas seletada 1577. aasta augustis Suffolki asuvas Bungay kirikus juhtunud lugu, millel leidis sadu pealtnägijaid? Hommikuse jumalateenistuse ajal ilmus otse õhust kiriku vahekäiku marutsev must koer ja ründas jahmunud kogudust, tappes kaks inimest ja tekitades kolmandale... raskeid põletushaavu! Mõni aeg hiljem korraldas pörgukoer samasuguse märuli lähedalasuvas Blythburgi kirikus ja jättis kirikuukse kaudu lahkudes sellele selgestinähtavad kõrbenud küünejäljed, mis on tänapäevani säilinud.

Huvitaval kombel ilmutavad mustad koerad end ainult kindlas ümbruses – mõnel teatud teel, kalmistul või jõekaldal – ega lahku kunagi oma territooriumilt, mis on sageli seotud mõne muistse mälestussamba või hoonega või kulgeb piki oletatavaid maa-aluseid energiajoooni. Sellest tuleneb ka teooria, mille kohaselt mustad koerad on perioodilised (jäljenduslikud) ilmutised – energia võtab endale kunagi päriselt olemas olnud koerte kuju ja kordab nende kunagisi toiminguid, mis hargnevad jahmunud pealtnägijate ees nagu kolmemõõtmeline film. Kuid see ei seleta siiski mitmeid juhu- seid, mil taoline koer käitub ülimalt interaktiivselt, rääkimata Bungay hirmutise poolt jäetud põletusjälgedest kiriku uksele.

Nõid musta
koera seljas

Koolimullid

Õpetan teile ühe koolimängu.

Järgnevatest sõnadest peab tegema kooli ja majaga seotud **SÕNU**.

Näiteks: Tea Jõpa = õpetaja.

KOOL

LENA PÕI
TUMM KUUSK
KÄE VIP
LASRIS KUUM

MAJA

TEET UBA
ANNI VUBAT
ELMA U
LAABE STUT.

Erika Laidla Tartust

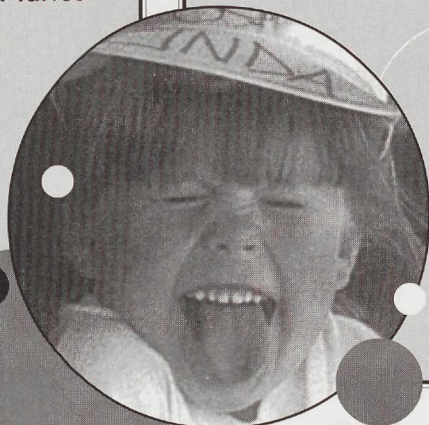
Tere, Hea Laps! Siin teile midagi huvitavat!

Millest räägivad sünnimärgid?

- otsaesisel: paremal – tarkus, mis viib kuulsuseni; vasakul – abitus.
- silmade juures – rahulik iseloom, enesekindlus;
- kulmul – paremal – õnn ja varajane abielu, vasakul – raske abielu;
- kõrval – halastamatus, kadedus;
- põsel – paremal – õnn, vasakul raskused;
- lõual – nõrk tervis;
- ninal – reisid;
- kurgul – rikas abielu ja plaanide täitumine;
- kaelal – palju rõõmu ja ootamatud pärandused;

- kaelal – andekus;
- vasakul kael – rahamured;
- paremal kael – õnn;
- õlal – rasked ja keerulised ajad;
- rinnal – paremal – saatuse keerud, vasakul – hea tervis, keskel – hea sissetulek;
- kõhul – enesearmastus, laiskus, võib-olla kadedus;
- seljal – ausus, lahkus;
- ribidel – paremal – argus ja pidulikkus, vasakul – külmaverelisuus;
- puusadel – tugevad ja terved lapsed ning palju-palju lapselapsi;
- kintsul – paremal – hea iseloom, rikkus, vasakul – üksildus;
- põlvel – paremal – palju raha, vasakul – arukus;
- jalalabal – paremal – reisimine ja kolimine, vasakul – hooletus;
- jalal (nii vasakul kui paremal) – laiskus.

Tanja Serova
Paldiskist

NIMI: Marina Makarevitš
HÜÜDNIMI: Mura, Murka
SÜNNIPÄEV: 19. aprill 1986
KOOL: Tartu Vene Erakool
ÕED-VENNAD: pole
HUVIALAD: plakati kogumine
 (mul on neid juba 225)
LEMMIKRAAMAT:
 anekdoodiraamatud
LEMMIKAJAKIRI: Hea Laps,
 Cool Girl, Pop Star, Stiina
LEMMIKLOOM: koer, lõvi, panter,
 ahv, siil
KODULOOM: koer Din
LEMMIKBÄNDID: Venga Boys,
 Scooter, 666, N´Sync jt.
LEMMIKLAULJAD: Britney Spears,
 Tony Braxton, Madonna,
 Mariah Carey
LEMMIKNÄITLEJAD: Bruce Willis,
 Leonardo DiCaprio
LEMMIKSPORDIALAD: ujumine
 ja korvpall
LEMMIKVÄRVID: lilla, must,
 valge, helesinine
PARIM SÕBER: Ann Starovoitova
MEELDIB: tantsida, ujuda,
 joonistada
EI MEELDI: halvad hinded, tuba
 koristada
SUURIM SOOV: delfiiniga ujuda

NIMI: Liisa Kivimäe
HÜÜDNIMI: Lissu
SÜNNIPÄEV: 19. märts 1987
ÕED-VENNAD: ei ole
KOOL: Tallinna 21. Keskkool
HUVIALAD: joonistamine, muinas-
 juttude kirjutamine, rullisutamine,
 kleepsude kogumine
LEMMIKRAAMAT: "Miisu", "Doktor
 Dolittle", "Teda omaks pidada"
LEMMIKAJAKIRI: Hea Laps
LEMMIKBÄNDID: Queen, ABBA
LEMMIKLAULJAD: Freddie Mercury,
 Robbie Williams
LEMMIKLOOD: Beethoveni 5.
 sümfoonia, Ch. Chaplini "Smile"
LEMMIKVÄRV: helesinine
LEMMIKÕPPEAINE: kunstiõpetus,
 keheline kasvatus
KODULOOM: rott
PARIM SÕBER: Helena Nõmmik
MEELDIB: sõpradega olla, suvi,
 päike, jäätis, laiselda, delfiinid
EI MEELDI: tülitseta,
 loomade piinamine

**SAAGEM
 TUTTAVAKS,
 SÕBRAD JA
 SUGULASED!**

See jutuke on
pühendatud minu
armsale emale ja isale

SUUR VÄIKE KALA

Ühes väikeses tiigis elas üks suur kala koos oma sõprade väikeste kaladega. Ühel päeval tundis ta, et see tiik on talle liiga väike. Ta nägi kajakaid ja rääkis neile oma murest. Kajakad ütlesid, et nad võivad ta jõkke viia, kust ta saab ise merre ujuda. Kala oli sellega nõus ning kajakad viisidki ta jõkke.

Kalal oli seal küll väga kitsas, kuid ta püüdis siiski ujuda. Varsti jõudis ta konna juurde.

"Tere, konn! Kas see on meri?" küsis ta viisakalt.

Kuid vastuseks tuli: "Ei ole see mitte mere moodigi. Ja veel, sina ära sega teiste rahu."

Suur kala solvus ja ujus edasi. Varsti jõudis ta koprani. Siin oli tal juba rohkem ruumi ujuda. Ta küsis kopralt: "Tere, kobras, kas see on meri?"

"Tere, kala! Meri see nüüd küll ei ole. Meri on hoopis sealpool," vastas kobras.

Suur kala tänas ja ujus edasi. Varsti oli tal juba päris palju ruumi ujumiseks. Ta jõudis partideni:

"Tere, partid! Kas see on meri?"

"Ei, see ei ole meri, aga meri on seal käänaku taga," vastasid partid kooris.

Suur kala tänas ja ujus edasi. Varsti jõudis ta suurde-suurde kohta ja tundis ennast äkki nii väikesena... Siis nägi ta midagi tohutult suurt ja halli. See oli hai. Ja väikeseks jäänud suur kala tundis ennast veel väiksemana. Kohe nii väikeselt, et lausa hirm hakkas.

Ja ta ujus kiiresti-kiiresti tagasi jõkke, kiiresti-kiiresti partidest mööda, koprast mööda, konnast mööda ja tegi siis ilmatuma suure hüppe. Ta maandus sellesamasse väikesesse tiiki ja tal oli nii hea seal jälle tagasi olla. See oli tema jaoks täpselt paras," lõpetas suur kala oma jutu ning tegi väikesele kalale ühe pai.

Liisa Kivimäe

MAAGILINE MUNA

Sul läheb vaja:

- 1 toores muna
- äädikat
- munast veidi väiksema suuga pudelit

1. Leota muna 6 tundi äädikas. Koor muutub pehmeks ja katse võib alata.
2. Võta muna ettevaatlikult kätte ja suru pudelisse.
3. Ongi kõik! Mõne tunni möödudes muutub koor taas kõvaks ja sinu muna jääb pudelisse vangi!

1

2

3

Seletus

 Äädikas sisalduv soolhape lahustab munakoores oleva kaltsiumi. Koor muutub pehmeks ja muna kaotab oma vormi. Ära unusta muna äädikasse ligu-nema – sellise kohtlemise puhul kaotab ta paari päevaga koore!

Indrek Õis

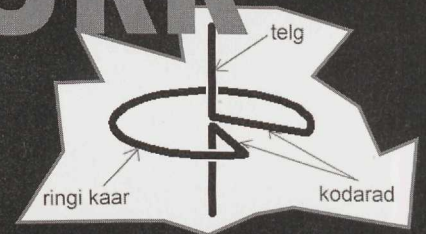
KIRJAKLAMBRIST

VURR

Et teha kirjaklambrist vurri, vajad väikesi näpistange ja metallkirjaklambrit. Vurr koosneb ringi kaarest, millest kodarad lähevad pöörlemisteljele. Ringi kaare pikkuse ja kodarate pikkuse vaheline suhe peab olema umbes 54 : 10. Kui võtad näiteks kodara pikkuseks 10 mm (1 cm), siis ringi kaare pikkus tuleb 54 mm (5,4 cm)*.

Algul aja kirjaklamber sirgeks. Siis painuta kõigepealt telje ülemine ja alumine osa, seejärel kodarad ja ringi kaar – niiviisi on lihtsam.

Et traat on peenike, pöörleb vurr väga kiiresti – kuni mõni tuhat pööret minutis.

(Võrdle seda auto mootoriga!)

Kirjaklambrist vurri mõtles välja Jaapani mehaanikaprofessor Takao Sakai..

* Et vurri massikese oleks teljel – et vurr ei loperdaks, peab kodarate vaheline nurk olema 53,13 kraadi (1 kraad on 1/360 täispöördest)

Salmik, salmik, vaata ette!

Kaire Edenberg

Tartumaalt leidis

uusi salmikuvärsse:

Ole ikka virk ja kraps,
siis sul hambaid 32!

Poisid, öökull ja kägu –
kõik nad on lollid
ja ühte nägu.

Õhtul kukub õnnekägu,
iga õnn on ise nägu.

Kivi randa ei purusta,
sõber sõpra ei unusta.

Naer ja nali, rõõm ja lust
noorusele passib just.
Kuid ta olgu süütu, puhas
nagu lill, mis õitseb luhas.

Kristall puruneb,
sõprus ununeb,
kuid mälestus jääb!

Ela ilmas õnnega,
jaga rõõmu teistega!

Elu on tants
metsiku muusika saatel.

Ära usu õnne sa,
õnn on kiire kaduma.

Õnn on hetk,
mitte igavik.

Katrin Kohk

Antslast läkitas meile
järgmised read:

Sa armastad mind,
ma armastan sind...
Oh, kuramus küll,
ei tunne ma sind.

Armastus on trükiviga,
ilus poiss on lihtsalt siga.
Kui ma nägin seda viga,
meeldima mull' hakkas siga.

Maarja Paesalu

Lagedilt leidis oma
sõbrapäevikust
sellised salmid:

Ära vaata õhtul kuud,
muidu poiss sull' annab suud.

Kui sa kõnnid roosiaias,
ära ole musimaias!

Elu on ilus,
surm on valus,
ilus poiss
on elu alus.

Andres Ainson

Tallinnast leidis
oma vanaema salmikust
vanaaegsed värsid:

Kuldne kuu, kuis käid nii rahu
läbi õhtupilvede.
Sinu looja tarkus, heldus
näitab teed siin kõigile.
Saada oma lahkete paistust
iga vaese majasse
ja see paistus saatku rahu
iga väsind hingele.

Päike tõuseb, õhk on õrn ja jahe,
kaste astub halja aasale,
kostab kõrva linnulaul nii lahe,
kummardub nii tasa lilleke.
Süda ärkab taevaisa kojast,
loodus peab palvet tasakest.

PIRNIPUU HAKKAS

Kas usud, et puul võib olla mitu elu? Kui ei usu, siis mine kindlasti mõnele kunstinäitusele, kus on eksponeeritud skulptuure! Võib-olla näed seal ka HILLE PALMI töid.

PALMI KÄES TANTSIMA

Esimesed puukujud tegi **Hille Palm** oma koduaia vanast pirnipuust. Pirnipuu, mille õitsemise ja viljakandmise aeg sai mööda, ärkas uuesti ellu ning hakkas skulptori käte all tantsima – autor andiski kujule nimeks “Tantsijanna”. Sama vana puu andis materjali veel teisegi skulptuuri – “Poiis pea” – tarbeks.

Mõned isad-emad ja õpetajad arvavad, et lapsed peavad juba esimeses klassis teadma, kelleks nad suurest peast saada tahavad. Tegelikult on just lapsepõlves kõige parem järele proovida, missugune ala sind kõige rohkem huvitab ja millega kõige paremini hakkama saad.

Hille Palm mõtles pärast Tartu Kunstikooli lõpetamist hakata kõigepealt teatridekoratsiooni, siis aga metallikunsti õppima. Kummastki mõttest ei saanud asja, kuigi käeproovimine nukufilmis läks kenasti korda – kui vaatad vanu nukufilme operaator Kõpsist, siis tea, et sealsed tegelased on just Hille Palmi tehtud.

Kuid Hille Palmist sai 1972. a. hoopis diplomeeritud skulptor. Hille Palmi kujud on tähelepanu äratanud ka väljaspool Eestit – tema “Suvi” jäi pärast näitust elama Saksamaale ja “Aastaaegu” võib näha Venemaa pealinnas Moskvas, kuulsas Tretjakovi galeriis. Hille Palmi lemmikmaterjaliks on puidu kõrval pronks, kuid ta on teinud ka palju huvitavaid marmorskulptuure.

Hille Palm oskab märgata sama teraselt kui lapsed, et pilvedel võivad olla kummalised kujud ja et mõni anum võib meenutada inimest. Skulptor on nelja lapse ema,

**Merekajakas
Pronks 1983**

**Väike Johannes
Pronks 1979**

küllap seepärast kuuluvadki tema loomingu paremikku ka laste kujud. Väike Johannes, kes toolil istudes kõlgutab oma paljaid jalgu, paistab olevat tüdininud modelliks olemisest ja tahaks kohe jooksu pista. Eks päris-Johannes saigi punuma ja kasvas juba täismehiks, kuid 1979. a. valminud pronksipoiss jääb igavesti lapseks!

MIS KELL ON?

Naljameestele meeldib vahel küsimusele: "Mis kell on?" vastata: "Kell on ajanäitaja."

Ajanäitajaid on meie päevil õige mitmesuguseid: on äratuskelli, käekelli, seinakelli, on medaljonides ilutsevaid ja sörmusekivi aset täitvaid ajanäitajaid. Linnas võib hakkama saada ka käekellata: seal võid aega teada saada kirikutornis või mõne maja küljes ilutsevat kella vaadates.

Vanasti, kui selliseid kelli veel polnud olemas, määrasid inimesed aega kindlaks päikese poolt heidetava varju järgi. PÄIKESEKELL aga teatavasti vihmade ilmaga ja ööpimedas ei toimi, seepärast töid kaupmehed Tallinnasse "tehnika uudise" – vesi-

Päikesekella peab oskama vaadata.

kellad, mis koosnesid kahest anumast. Ülemisest anumast valgus vesi toru kaudu alumisse ning aega võis teada saada kellale tehtud märkide järgi. Aeg läks läbi tule, vee ja vasktorude: mõeldi välja ka TULEKELLAD, mis teatud aja jooksul kulutasid ära kindla õlihulga. "Kuluvate kellade" hulka kuulusid ka KÜÜNLAD, millele olid tehtud ajamärgid. Kuid selge see, et küünlad ei põle sama kiiru-sega külmas ja soojas, vaiksuses ja tuuletõmbuses, niisiis polnud nad ajamõõtjatena kuigi täpsed.

Vanaaegsetest kelladest olid kõige kindlamad ja täpsemad LIIVAKELLAD. Need koosnesid kahest klaasnõust, mis olid omavahel peene torukesega ühendatud. Ülemisest nõust nirises liiv teatud ajaühiku jook-

sul alumisse – ning siis ei saanud ajamõõtja enesestmõistetavalt otsa, vaid pöörati ümber. Kellaliiv polnud sugugi selline tavaline, nagu laste liivakastides, vaid eriliselt töödeldud. On teada, et kuussada aastat tagasi segati kellade jaoks kasutatavat liiva peeneks jahvatatud marmoripuruga, mida keedeti kümme korda veinis ja sidrunihappes, riisudes segult vahtu nagu moosikeetmisel. Ja alles seejärel peeti liiva küllalt peeneks, et temaga aega mõõta.

Kaks-kolmsada aastat tagasi ilutesid aga raekodade ja kirikutornide küljes sellised kellad, nagu meie neid oleme harjunud nägema.

Kui juhtud kõndima Tallinna vanalinnas, siis vaata kindlasti ilusat ja omapärast kella, mis kaunistab Pühavaimu kiriku seinat. Sellele kellale valmistas uhke raami kuulus puulõikaja Christian Ackermann. Pööra tähelepanu neljale kellaraami nurkades asetsevale kujule: need on Jeesuse Kristuse jüngerid. See kell on aega näidanud juba sadu aastaid.

Pühavaimu kiriku kell vajas juunis veidi kõpitsemist ja näitab nüüd ilusamat aega kui varem.

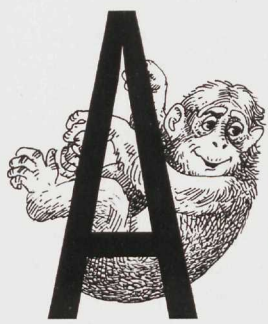

Pildid joonistas Ülle Meister

AHV IHVI SEIKLUSED

Voldemar Miller

Ahviema rippus puuriõrrel ja vaatas kurvalt, igatsevalt kaugemalt paistvaid puulatvu. "Mis sa nõnda vaatad? Mida sa näed?" küsis Ihv. "Puid. Metsa," vastas ahviema.

"Mis see mets on?" küsis pojuke, kes oli sündinud ja kasvanud loomaaias.

"Mets – see on palju puid. Seal elavad ahvid. Puude otsas. Ronivad, hüppavad, kargavad."

"Kas see on vahva?"

"Vahva, vahva!" ütles ahviema.

"Kust sa tead? Kas sa oled seal hüpanud, karanud?"

"Jah, see oli vahva. Siis, kui ma olin väike – nii väike kui sina praegu. Aga siis võeti mind kinni ja toodi siia."

"Hirmus!" ütles Ihv.

"Hirmus, hirmus küll. Aga hea ka. Siin on süüa küll ja alati," lohutas ahviema Ihvi ja ennast ka.

Ihvile jäi ema jutt aga meelde. Ta mõtles ikka, kui vahva oleks puude otsas ronida, joosta, hüpata. Ja siis ükskord see juhtus...

Kui talitaja tuli ja ukse avas, lippas Ihv ta jalgade va-

helt läbi ja oligi läinud.

Talitaja hüüdis: "Ihv, Ihv, kuhu sa lähed? Tule tagasi!" Ja ahviema hüüdis ka, aga Ihv ei kuulnud – jooksis kiiresti sinna, kust paistsid puudeladvad.

Seal oli tõesti vahva! Imevahva oli ronida puude otsa, joosta mööda oksa ja hüpata raolt raole. Alguses ta isegi kartis natuke, aga kui hüppamine ikka paremini välja tuli, röömustas ja oli uhkegi. "Vahva!" kiitis ta iseennast.

Hüppas ja kargas nii kaua, kuni tundis: kõht tühi. Ei leidnud aga, mida süüa. Lehed-varred ei maitsenud. Nägi siis teist, veel väiksemat hüppajat. See näris süüa.

"Mida sa sööd?" küsis Ihv.

"Käbi, muidugi käbi!" ütles orav. Vaatas siis ahvi ja küsis imestades:

"Kes sina oled? Ei ole enne näinud."

"Ahv," vastas Ihv uhkelt. "Olen ahv, elan metsas puu otsas. Vahva!"

"Vahva jah," naeris orav. "Oskad tõesti natuke puu otsas joosta ka."

Nad said sõpradeks ja nüüd tahtis Ihv sõbra kombel samuti käbi süüa, aga ei osanud ja see ei maitsenud – kõht läks seetõttu veel tühjemaks. Läks edasi, leidis pih-

laka. Selle kobarad kõlbasid juba süüa. Ei olnud küll teab kui maitsvad, aga kõhu sai siiski täis. Tuju läks jälle heaks.

Just siis aga, kui enesetunne paranes, tuli Uu-huu. Teisiti ei osanud Ihv seda nimetada. See Uu-huu haa-ras ahvipoisil oma kaissu – aga mitte nõnda, et oleks hea olla, vaid nõnda, et Ihv pidi end kõvasti kokku suruma, et Uu-huu teda kallistada ei saaks. Nüüd oleks ta tahtnud olla jälle puuris, ema juures soojas, aga oli pime öö.

Nii ta kõssitas, lõdises seal, kuni läks valgeks. Siis läks Ihv teele, ja tal oli õnne – jõudis tagasi loomaaeda.

Parajasti tuli talitaja ja rõõmustas:

“Ihv, väike kallis Ihv! Kus sa olid? Tule nüüd!” Ja ta laskis Ihvi jälle sooja puuri ema juurde.

Ka ema rõõmustas. Võttis pojukese hellalt kaissu ja küsis:

“Kus sa olid? Mida nägid?”

“Metsas! Metsas! Vahva oli!” seletas Ihv võbisedes.

“Vahva, vahva! Tõesti vahva!” meenutas ka ema oma lapsepõlve.

“Vahva, vahva – aga seal oli Uu-huu!” kurtis Ihv.

“Uu-huu? Mis see on?”

“Uu-huu,” seletas Ihv. Teisiti ta ei saanud, sest ahvikeeles polnud sõna “külm” olemas.

Talitaja aga nägi, kuidas Ihv värises. Ta mõtles: “On vist teine külmetanud... Öö oli külm, jääb viimati haigeks!” Ja kutsus arsti.

Arst vaatas, katsus Ihvi ja ütles: “Haige. Vist viirus. Peab kohe teistest eraldama.”

Talitaja, kes ei olnud alguses tahtnud rääkida, et ahvipoisil oli vahepeal välja pääsenud, arvas nüüd teisiti, ütles:

“Ei tea... Ta pääses välja... Öö oli külm – on ehk külmetanud?”

“Külmetanud?” jäi arst mõttesse. Ta käskis Ihvi vaipa mähkida ja ambulantsi viia. Seal mõõdeti ahvipoisil temperatuuri, toideti sooja söögi ja joogiga, anti talle rohtu ja pandi siis ikka soojalt sisse-

mässituna puhkama sooja radiaatori juurde.

Ihvil oli vahel soe, väga soe, siis tuli aga jälle Uu-huu ja pani ta värisema. Ja Ihv nägi unes, et ta on metsas puu otsas, vahva ja rõõmus. Aga siis tuli Uu-huu! Missugune see oli, seda ei oleks Ihv osanud õieti kirjeldada. Inimesed oleksid ehk öelnud, et see oli nagu lohe või tuulispask – või ka lihtsalt: külm, külm tuul.

Nõnda hoiti ja turgutati Ihvi mitu päeva, kuni arst viimaks ütles:

“Tubli! Paraneb, saab terveks!”

Arstki oli rõõmus, sest ta oli kartnud, et külm Uu-huu sai hullemaga hakkama. Ihvil oli ju kopsupõletik!...

Nüüd sai Ihv jälle puuri, ema hella kaissu, ja kõik oli nagu enne. Aga mitte ka päriselt. Kui valud ja vaevad olid möödas, oli ta uhke ja kiitis ikka, kui vahva ta oli olnud ja kuidas oli ahvimetsas puude otsas karelnud.

Väike hirm jäi siiski sisse. Enam ei püüdnud Ihv põgeneda sinna, kust oli tulnud Uu-huu.

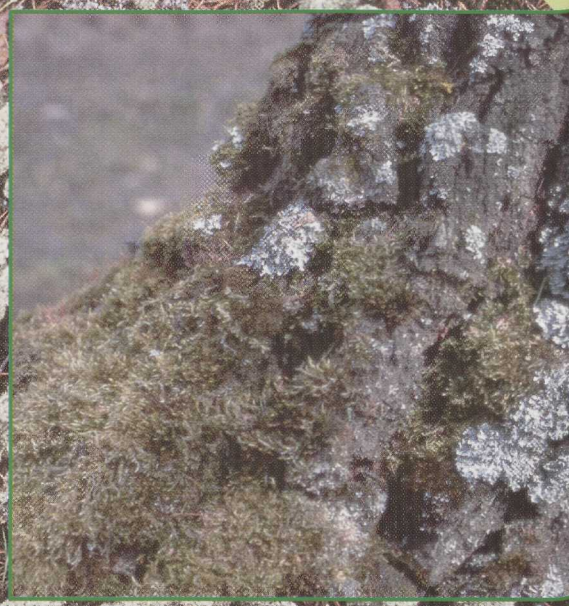
Nad said sõpradeks ja nüüd tahtis Ihv sõbra kombel samuti käbi süüa, aga ei osanud ja see ei maitsenud – kõht läks seetõttu veel tühjemaks.

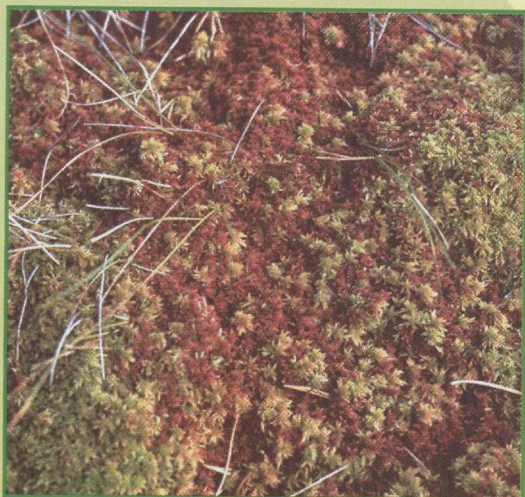
Kumb on kumb?

"Miks meid sageli põdrasammaldeks loositakse?"
 pahandavad kuivas valgusrikkas
 niimistemännikus kasvavad
 valkjate 10 - 15 cm
 kõrguste tühedena kasvavad
 alpi põdrasamblikud."
 "Meid pahandab see samuti!"
 toetavad neid pöösakujulised,
 pisut kaardunud tipudega
 tuhkjäs- või pruunikashallid
 harilikud põdrasamblikud.

"M
 inu puhul on asi veel
 hullem," sekkub jutuse
 eelmistest pisut eemal
 kasvav laiade pruunikate
 hõlmadega islandi kõosamblik.
 "Isegi raadios räägitakse, et
 islandi sambla tee aitab
 külmetuse ja kopsuhaiguse
 korral. Mul on mitu nime:
 islandi samblik, islandi
 kõokõrv, kuid sammal ma
 ei ole."

Esialgul kuulavad nende
 juttu vaikides määndide
 varjus tiheda muruna
 kasvavad tõelised
 samblad, siis aga
 sekkuvad nemadki.
 Sõna võtab kollakasroheline
 kahele poole harunevate
 okstega ja punaka
 varrega palusammal:
 "Sellele segadusele
 peab tulema lõpp.
 Meid õpitakse tundma
 koolis, kuid nähtavasti
 unustatakse õige pea,
 sest

↑ Turbasamblad.

← Samblad (roheline) ja samblikud (sinakasvalged) samal puutüvel.

→ Käolina ehk harilik käosammal.

←← Pödrasamblikud: need nupsud on alpi pödrasamblik – (lillakashall) ja harilik pödrasamblik.

↘ Puuhabemed (habesamblikud).

meid ei peeta millekski – oleme väikesed ja meid tallatakse, mõtlemata, et oleme üks osa metsast. Soodes aga tekib meie kõdunemisel turvas.”

“Mõned meie seast on väga tundlikud saastatud õhu suhtes ja kasvavad ainult puhtas keskkonnas: nii saavad inimesed teada, kus on õhk puhtam, kus saastatum,” ütleb kolmas samblik, hallikasvalge, tihedate püstiste harudega põsakestena kasvav mahe pödrasamblik. Nii nad seal metsa alla mõtisklevad. Nimele algus on sarnane ja nad kasvavad sageli kõrvuti kividel, puudel, maapinnal – külalapsel seetõttu neid omavahel ära segataksegi.

“Mul on üks ettepanek,” sõnab palusambla kõrval kasvav sirgevarreline ja ilusate kurruliste lehtedega lainjas kaksikhammas, “Ütleme kõik kordamööda oma iseloomulikud tunnused: võib-olla keegi paneb need kirja ja viib Hea Lapse toimetusse, siis saavad lapsed teada, millised on samblikud, millised sambblad, ning võivad seda ka teistele rääkida. Alustagem.”

“Jääb veel selgitada, kuhu me elusolendite seas kuulume,” sõnab üks seni vaikinud sammaldest – laanik, kelle päris kodu on mustikapalu- ja laanemetsad. Teda tunneme omapärase korrustena asetsevate mitmeti harunenud peavarre harude poolest. Noor aasta juurdekasv on nagu kurekael eelmise aasta varreharu kohal. “Meie, samblad, kuulume kõrgemate taimede hulka, kuid oleme madalamal – eostaimede astmel.”

Samblikud selgitavad: “Meid on paigutatud seeneriiki, kuigi mõned teadlased arvavad, et oleme täiesti erilised ja moodustame omaette rühma.”

“Loodame, et meie enesetuvustus jääb mõnele ka meelde,” lõpetavad samblikud oma tõsise arutelu ja asutavad end puhkama. Nad on puhkuse ära teeninud, sest mõtetöö on raske töö!

Aino Kalda

Välimus

- Meil on olemas varred ja lehed, juurte asemel on niitjad väljakasvud – risoidid; varred on harunemata või harunenud.

Värvus

- Meie oleme rohelised – tumedamad või heledamad, kollakas- või sinakasrohelised, mõned meist on ka punakad või üsna heledad (need on turbasamblad), kuivalt on mõned üsna pruunid, kuid niiskuses tuleb roheline värvus alati esile.

Siseehitus

- Meie aga koosneme rakkudest nagu teisedki kõrgemad taimed. Lehed on õhukesed, ühest rakukihi. Leherakkudes on klorofüllitakased, mis samuti fotosünteesivad – valmistavad päikeseenergia abil lihtsamatest anorgaanilistest ainetest meile vajalikke orgaanilisi aineid.

→ Käolina ehk harilik käosammal.
Kuprad – neis on eosed.

Välimus

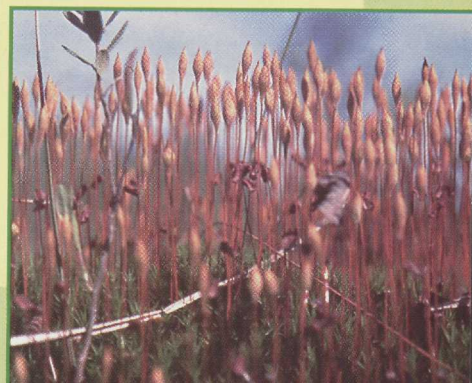
- Meil pole varsi ega lehti, keha on mitmeti harunenud lame või lintjas, mõnel niitjate harudega põsasjas tallus.

Värvus

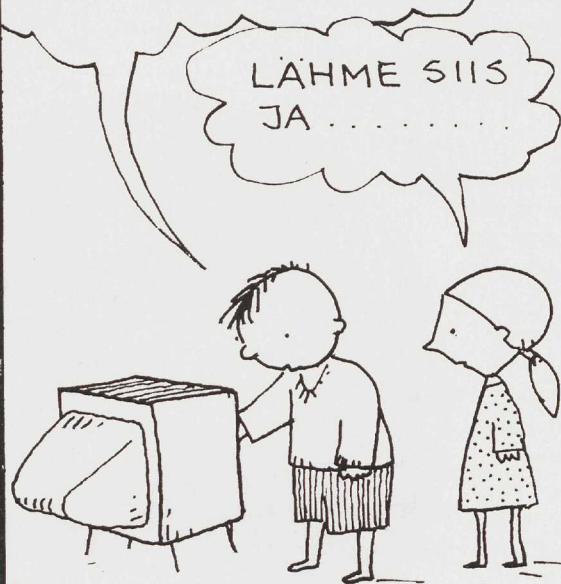
- Oleme erinevat tooni hallid, pruunikad kuni peaaegu mustad, kollakad või rohekad (eriti niisked), alumine pool on enamasti tumedam.

Siseehitus

- Meis on sõbralikult koos seen ja vetikad. Seeneniidistik annab meile kuju, selle vahel elavad vetikad. Vetikad sisaldavad leherohelist (klorofüllit) ja valmistavad fotosünteesi abil meile toitu (orgaanilist ainet).

TELEKAS ON RIKKIS!
MIS NÜÜD TEHA?

LÄHME SIIS
JA

<p>"... RELIIK- VIA" (FILM)</p> <p>KROON</p>						<p>VARRU- KATETA RÕIVA- ESE</p>
						<p>MAJA OSA</p>
					<p>TÄNAV (LÜH.) KARTLIK NAAT- RIUM</p>	<p>RIIK EUROO- PAS</p>
						<p>NURMED AASTA TEE OTSUS</p>
				<p>KINO- LINA ... BLOM- KVIST ARVUTI PROGRAMM</p>		
	<p>VELLO & AILI → REEDE KOERA NIMI</p>				<p>HULLUD, SÕGEDAD 2xTÄHT ANTS & REET</p>	
<p>RATSA- VÄELANE</p> <p>SEKUND</p>						<p>HOMMIKU- KAAREST NAINE</p>
			<p>→ KENA ...-TV MÖLAD SUUR SOOMEK.</p>			
<p>AGA, ENT ... - SÖNA</p>				<p>ORJUS KÄRT & TIIT</p>	<p>SINA URMAS</p>	
		<p>→ ÜÜRATU AKTSIA- SELTS TIRI NORD</p>				
	<p>↓ 2 → URVE MUUSIKU TÄHT</p>					<p>ANTS & MARE</p>

Ristsõna koostas Ilmar Trull

Parimatele lahendajatele auhinnaks helikassett!

MILJONÄRIDE MÖTISKLUSI

Kui mina oleksin miljonär, annaksin ma pool rahast oma kasuvanematele, kuna ilma nendeta ei oleks mul nii head elu. Nemad võtsid mind oma hoole alla ning nendeta ei elaks ma praegu Võistes ning mul ei oleks maja.

Kakssada viiskümmend tuhat krooni annaksin ma "Oliverile", sest selles varjupaigas olin ma kaks aastat ning selle kahe aasta sees oli mul katus pea kohal ja toit laual. Eriti tänulik olen ma Valter Parvele, kes tõi mind minu praegusesse kasuperre.

Selle raha, mis üle jääb, tahaksin anda koolile, et kui ma siia tuln, võeti mind kenasti vastu, kuigi ma ei osand kirjutada ega arvutada, aga ometi olin lõpetanud juba ühe teise kooli esimese klassi. Mina tahaksin, et kooli ehitamine edeneks ja lõppude lõpuks tuleks ka rohkem klasse, et saaksin siin kauem õppida ja sõpradega lõbutseda.

Andrus Vilde
Tahkuranna lasteaed-alkoolist

Kui ma oleksin miljonär, siis annaksin raha emale ja isale, et nad saaksid teha ära remondi, mis praegu pole võimalik. Isale ostaksin auto, kuna tal on seda vaja. Koolis ostaksin endale iga õpikut kaks tükki, siis ei oleks koolikott nii raske. Kõigepealt teeksin selle rahaga ära kõik, mis vaja, ja pärast ostaksin, kui midagi üle jääb: kahe-meetrise mängudelfiini või vaala, paar hobust... Siis aitaksin kindlasti kõik tuttavad raha-hädast välja. Ostaksin turvasüsteemi ja pa-neksin ülejäänud raha panka. Kindlasti teeksin selle raha eest ka paar sõitu välismaale. Ja ostaksin ühe musta hiirepoja.

Leena Allik Viljandist

KUI MA OLEKSIN MILJONÄR,
SIIS MA OSTAKSIN
UUE AUTO JA MAJA.
SIIS TAHAN OSTA OMA AUTOLE KA
BENSIINI JA LINNAS RINGI SÕITA JA
POOLE RAHAST PANKA PANNA.
JA KUI MUL MIDAGI ÜLE JÄÄB,
ALLES SIIS OSTAKSIN
LEMBITULE KOHUPIIMA.
LEMBITU ON MINU TITAST VENNAKE.

Meelis Väinsalu
Oonurme algkooli I klassist

Kui ma oleksin väga rikas,
ei peaks ärkama nõnda vara,
poleks auke siis minu sukas,
mul oleks ka rohkem vara.
Juhhei!

Koliksin häärberisse,
end sisse seaks.
Mul oleksid roosad prillid.
Kõik muutuks na heaks!

Kas ikka kõik?
Ma muutuksin uhkeks,
läheksin paksuks,
sõbrad kadedusest raksuks.

Ma läheksin ruttu trenni.
Aga kui paksuks jään,
siis treener – oh sa kurivaim! –
ei saa mitte penni.

Aga auto – selle kindlasti ostaksin.
Punase – kaugele paistaksin nii.
Ilma lõppu sellega sõidaksin
ja kõigile autot ka kiidaksin.

Käiksin kõigil üritustel,
loengutel ja "haritustel".
Kingi teeksin isale,
uhkema veel emale!

Aet Rebane Tartust

 Kirjalaps

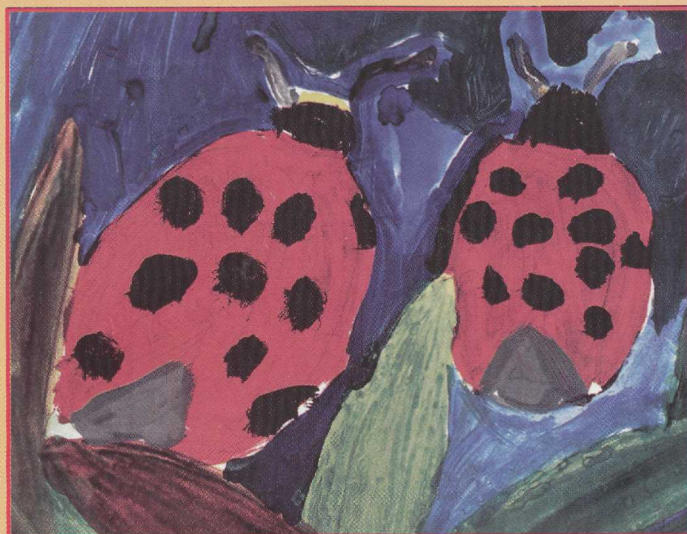
Miljonäride mõtisklusi

Kui ma oleksin umbes miljardär, siis selline näeks välja mu suvila, mis peaks asuma Saaremaal.

Rasmus Sandrak Kolga keskkoolist

Alari Haijas
Jõgeva Ühisgümnaasiumist

RIHO HINDREKU PAIDE ÜHISGÜMNAASIUM 8 A

KÜSITAKSE:

KAS TE POLE NÄINUD SELLIST MEEST,
KELLEL ON MOOTOR,
MIS TEEB BZUMM?

TAL ON TRIBULISED PÜKSID JALAS,
TA VÕTAB ÕITELT METT.
PALUN, HELISTAGE KÕIK,
KES TEDA ON NÄINUD!

JA KÕIK MAAILMA INIMESED
HELISTAVAD

JA ÜTLEVAD,
ET ON TEDA TUHAT
KORDA
NÄINUD.

JOONAS VANGONEN 6 A

LEPATRIINU SÜNNIPÄEV

LEPATRIINU-MAMMALE
KÕIK TULID SÜNNIPÄEVALE.
KOHAL VIHMAUSSI-PAPA,
MARDIKAS, KEL NIMEKS KAPA.
TULID SIPELGATE POJUD,
HAIGED VENNAD NEIL JÄID KOJU.
KINGITUSI ÜLE ANDES
TIGU KUKKUS MAJA KANDES.
HILINESID LIBLIKPAARID,
SAATJAKS RITSIKATE KOORID.

ALGAS LÖBUS SÜNNIPÄEVABALL,
KAUNIS TANTS JA KÜLALISTE TRALL.
LAUAL MITUT SORTI KOOKI,
ÕIETOLMU, KASTEJOOKI.

KÕIGIL ÜLEMEELIK TUJU,
KEEGI VEEL EI TAHA KOJU.
AGA METSA TAGANT TÕUSEB PÄIKE,
LÕPUKS MAGAMA JÄÄB SUUR JA VÄIKE.

NORA ROOSIMÄGI

RAUNO KAMENJUK PAIDE ÜHISGÜMNAASIUM I KLASS

SIRI

Leelo Tungal

"Mõelge, Madisson ja Löölemb on ka kostüümides! Kas nägite Löölembi? Te ei arvaks eluilmaski ära, kelleks ta ennast teinud on!"

"Tulnukaks!" hüüdis Aimar.

"Lepatriinuks!" arvas Laura. "Või Saabastega Kassiks?"

"Täitsa mööda!" naeris Rico. "Õpetaja Madisson on Karlsson Katusest ja Löölemb on Pipi Pikksukk! Ausona, ta on Pipi, ma ise nägin – praegu just läks lava taha!"

Sõbrad tormasid üle saali – sellist Pikksukka pidid nad kohemaid näha saama! Õpetaja Löölemb oli ennast tõepoolest Pipi Pikksukaks teinud.

See, et ta kandis jalas eri värvi sukki ja tohutuid meestekingi, ega ka usumatult lühike kleidike ei pannud "musketäre" nii palju imestama kui fakt, et emakeele õpetaja, kes alati põlastas nii küünelakki kui huulepulka, oli korraga oma romantilise juukselaka põiminud kahte kahte kõverasse patsi, mida kattis punakas juukselakikiht.

"Hei!" hüüdis Löölemb-Pikksukk üle saali. "Alustame, alustame! Här-ra vampiir, Dracula või kes te olete, lülitage kohe oma mobiiltelefon välja – pidu algab!"

Viimane manitsus oli mõeldud Ricole, kes pärast viimast pealin-

naskäiku ei suutnud lahkuda oma uuest konnarohelisest telefonist. Seda kasutas ta klassis tunnikontrollide ajal, kooliteel, poes ja isegi WC-s. "Infosajand," ütles ta iga kord, kui oli kõne lõpetanud ja "mobla" rinnataskusse pannud.

Infosajand ei jätnud puudutama muidugi ka koolikarnevali. Kuid nüüd ei pannud Rico oma kõneaparaati nagu tavaliselt muheldes taskusse, vaid ruttas seda käes hoides Löölembi juurde:

"Õpetaja, õpetaja, ma pean haiglasse minema!"

Kuid õpetaja oli juba Pipi rolli sisse elanud ja teatas rõõmsalt: "Täna pole siin õpetajaid ega õpilasi, vaid puha kirjanduslikud kangelased." Kõigile lõbusalt silma pilgutades lisas ta: "Ja minu meelest on parem, kui vampiirid hoiduvad haiglast eemale..."

"Õpetaja, ma ei tee nalja – ema just praegu helistas, et isa on haiglas teadvuseta olekus, ja praegu peab ta koridoris olema, kuna kõik palatid on haigeid täis."

"Selliste asjadega ei naljatata, Rico!" raputas õpetaja pahaselt pead. "Kas sa ei tea, et valel on lühikesed jalad?"

"See pole ju vale!" nuutsus Rico, pisarad kurgus. Ta võttis vampiirikihvad suust ja suskas need koos mobiiltelefoniga taskusse, nagu kuuluki need ühte komplekti.

"Ta ei valeta!" hüüdis kõlav hääl ukse juurest. Hele pööras nagu kõik teisedki saalisolijad pilgu hüüdja

Seal – võta
või jäta –
seisis
veel üks
pisut ülekasvanud
Pipi Pikksukk

poole. Seal – võta või jäta! – seisis veel üks pisut ülekasvanud Pipi Pikk-sukk – õpetaja Lõolembi kaksikõde. Teda oleks ehk võinudki Lõolembi peegelpildiks pidada, kui ta näos poleks säranud suuri hõbehalde silmi ...

"Rico räägib tõtt!" kinnitas uustulnuk. "Aga muretsemiseks pole sellegi poolest põhjust! Homseks on kõik jälle korras, uskuge mind!"

Hele kiirustas uue Pipi juurde: "Küll on tore, Siri, et sa tagasi tulid! Arvasime juba, et meie alevik hakkas sulle närvidele käima..."

Siri naeratas nukralt: "Ma olen ju kogu aeg siin olnud – siin on ju nii palju tööd! Ja kui igal pool sellel plaanelil on nii palju kunstineid, siis ei pääse ma nii pea oma koju... Rico isa polegi see kõige hullem juhtum, kuigi ta on seotud üpris raskete asjadega. Aga võite olla üsna rahulikud – küllap ma pikapeale jõuan kõigile süstid ära teha."

"Süstid?" kiljatas Laura, kes oli samuti Sirit tervitama tulnud. "Kas sinu pärast ongi nüüd haigla inimesi täis?"

"Kaudselt minu pärast, jah," tunnistas Siri. "Aga tegelikult on kõiges süüdi meie planeedi kunagised kerge-meelsed eksperimentid. Vauu-uu!"

Vestlejad polnud märganud valgesse linasse mähitud kummitust, kes oli vaikselt nende selja taha hiilinud, haaras äkki Siri patsidest ja sikutas neid. Ilmselt arvas ta, et tegemist on parukaga...

Siri vaatas pikalt väikestesse kurjadesse silmadesse, mis teda linasse lõigutud aukudest põrnitsesid, pistis siis käe põlletaskusse ning võttis sealt mingi hõbedaselt särava eseme, mis meenutas sullepead. Vuu ja vops! lükkas ta selle eseme kummituse käsivarde – õigemini kohta, kus käsivars pidi asuma.

Kummitus tõi kuuldavale vaikse oige ning vajus pikkamisi põrandale.

"Mida sa talle süstisid!" ahastas Laura. "Mürki, jah? Õpetaja, õ-õpetaja, appi! Kutsuge kiirabi!"

Õpetaja Lõolemb jooksis mines-tanud kummituse juurde nii kiiresti, kui viis numbrit suuremad kingad võimaldasid. "Ei, tänapäeva lastega ei anna midagi ette võtta," kirus ta vaikselt endamisi. "Isegi karnevalilt kipuvad nad minema – kasvõi haiglasse, ja muudkui minestavad!"

Kui kummitus lina seest välja kooriti, tuli nähtavale Mardo lõtv kuju.

Õpetaja Lõolemb katsus poisi pulssi: "Pulss on olemas, kuigi väga nõrk... Mis siin juhtus, lapsed?"

"Siri süstis Mardole mürki!" kaebas Laura. "Ma ise nägin!"

"See polnud mürk!" kinnitas Siri, kelle patsid olid korruga nukralt longu vajunud.

"Siri?" imestas õpetaja. "Missugune sa välja näed!

Lihtsalt õudne!

Praegu pole aega maitseküsimusi arutada. Mine kohe õpetajate tuppa ja kutsu kiirabi! Rico kadus koos oma mobiiliga nagu maa alla..."

"Tule kaasa, ole hea!" palus Siri Helet. Nähes, et viimane kõhkleb, sosistas ta: "Ma ju ei tea, mis asi see kiirabi on... Aga Mardol pole häda midagi, minu sõna selle peale!"

Hele võttis julguse kokku ja läks Siri kannul üle saali.

Õpetajate toa lävel pörkasid tüdrukud kokku politseinikuga.

"Nii hea kostüüm!" imestas Hele. "Täitsa nagu päris! Sina võid küll esimese auhinna saada!" kiitis ta mundrimeest.

"Vabandust?" lausus politseinik pahuralt. "Kui mina veel koolis käisin, siis pidid õpilased iga võõrast tervitama!"

"Väga hea!" naeris Hele. "Vaata, Siri, vuntsidki teisel nagu päris! Ma tean, kes sa oled: emb-kumb, kas üheksanda klassi Jüri või kaheksanda Aadu!"

"Aadu," venitas politseinik üllatunult. "Aga mitte Kaheksanda, vaid Kalamäe, Aadu – kolmandat päeva kohalik konstaabel!"

"Ohh," tegi Hele kohkunult. "vabandust, härra konstaabel... Meil siin käib praegu karneval, mina olen musketär – tegelikult Hele. Ja see on minu pinginaaber Siri..."

"Teda ma just otsingi!" ilmus korralvuri karmile näole naeratus. "Käerauad on mul kaasas, aga võti on kahjuks kadunud... Tegelikult saame ehk ilmagi hakkama..."

Aga mees ei jõudnud veel lauset lõpetadagi, kui Siri oli korruga kadunud.

"Pea kinni!" hüüdis politseinik. "Seis, või ma tulistan! Võtke ta kinni! Ärge laske tal põgeneda, kuulete!"

Konstaabli käsklused tekitasid koolimajas segadust: kõik kohad olid signinat-saginat täis, igaüks oli valmis kedagi kinni võtma ja taga ajama. Paljud pidulised kandsid selliseid kostüüme, et neid oli põnev jälitada. Ainuke, kellest polnud kippu ega kõppu, oli Siri.

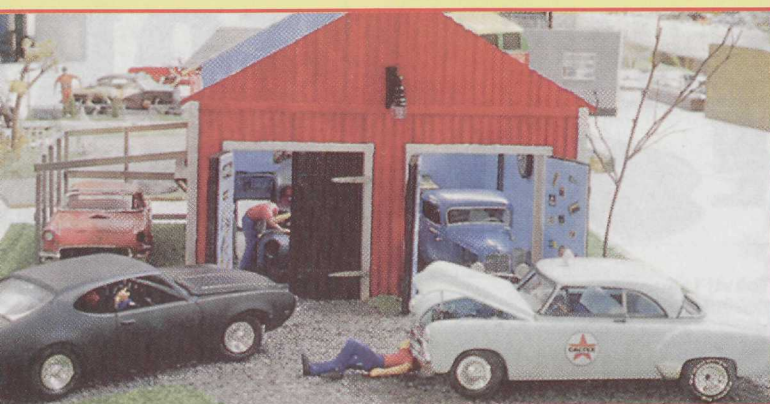
Hetkeks tundus aknast välja vaata-vale Peetrile, et Siri avas kiirabiauto tagumise ukse ning hüppas masinasse hetk enne seda, kui Mardo kandraamil sisse viidi... Kuid see võis väga hästi talle ka lihtsalt tunduda.

Järgneb

Nukkvõll

↑ Kusagil vedelev "romu" Chevrolet... Tillukese masina taustaks on kasutatud tavalisi kive, oksa ja sammalt.

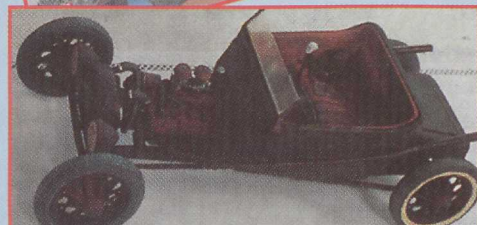

↑ Ka suuri ehitisi on võimalik meisterdada.

←↑↔↗ Selline näeb välja üks eeskujulik garaaž. Saavutatud on isegi väike segadus ja korralagedus, mis ühes korralikus garaažis ikka tekkima kipub.

VÄIKE MAAILM

← See Ford on värvitud nii tõetriult, et avastad ennast juba imestamas, kuidas saab plastmassist mudel nii rooste minna.

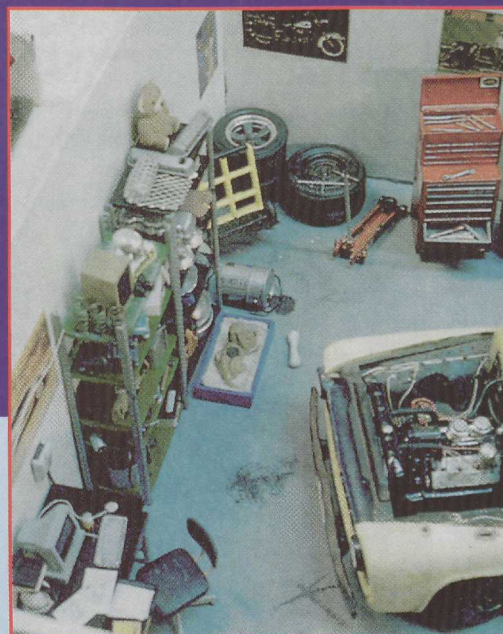
← Sohu vajunud auto porilaul olevate muda- ja roosteplekkide maalimine on omaette kunst.

Kui automudeleid näitustel eksponeeritakse, on neile sageli ehitatud ka mingi taust. Taustaga nähakse mõnikord isegi rohkem vaeva kui mudeliga, sest kõik mudelit ümbritsev peab sellega samas moodsus olema. Mudeleid ümbritsevatele "väikestele maailmadele" on mudelinäitustel varutud ka oma ala, ning žürii valib tavaliselt ka nende seast parima.

Kui tahad oma mudelile ehitada näiteks garaaži, siis tea, et tellida on võimalik peagu kõike, mis ilmestab ka päris-garaaži: imeväikesi mutrivõtmeid, haamreid, tööriistakaste, vähendatud plakateid ja palju muud. Asfaldi imiteerimiseks on kõige parem kasutada peent liivapaberit, "laudseina" võib ehitada kasvõi jäätisepulkadest ning tausta ehitamisel võib prukida ka väikesi kive ning puuoksi.

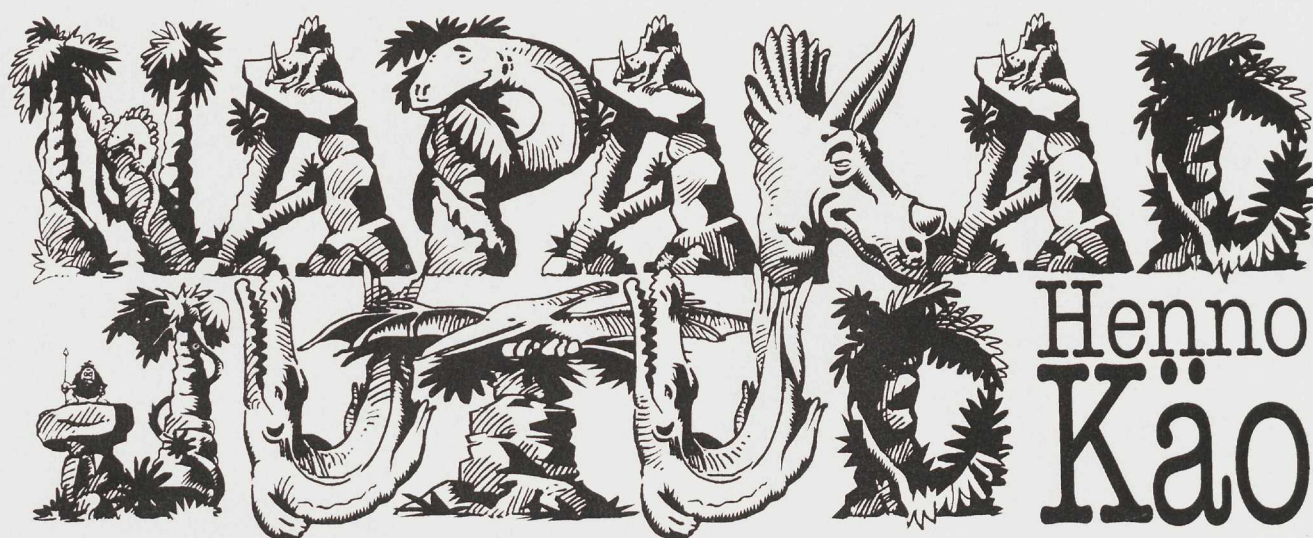
Kellel jõukust jagub, saab tellida ka plasmassist muru ja puid.

Märt Lauks

ROOSTE TEEB MINIMASINA MEHISEKS!
(IN RUST WE TRUST)

NAPAKAS JUTT NUMBER ÜKS

Mobla läks metsa. Ah et misasi see mobla veel on? Noh, seda teavad ju kõik, et mobla on mobiiltelefon. Mobla läks, jah, metsa. Võttis mehe ka taskutpidi kaasa. Et mis see muidu kodus vedeleb. Moblal oli metsa asja. Ta tahtis ehitada maja. Mõtles katusegi ära tõrvata. Kavatses isegi linnu ära oodata. Ikka selle, kes lendab katusele. Ja kelle nokk jääb kinni. Või saba. Või mõlemad.

Maja ehitamisest ei tulnud aga midagi välja. Puu otsas oli metsavaht, munder seljas ja puha. Käsutas: "Kuku, kuku, kuku!"

Mobla kukkuski. Taskust välja. Metsavahi sõna peab ju kuulama. Kärbseseen ütles: "Tere, mobla. Tohin ma sinuga helistada?"

Muidugi ta tohtis. Kärbseseen helistas kärbestele. Et kuhu need nii kauaks jäävad. Et tulgu aga kohe. Siis helistas kukeseen. Aga kellele, seda ma ei või öelda. See on suur saladus. Väga suur. Nüüd läks trügimiseks. Kõik ju tahtsid helistada. Kivi ja võilill ja käbi ja tigu ja kuusk ja põrnikas ja näsiniin. Kellel karvu oli, läksid karvupidi kokku.

"Ärge kakelge, võtke järjekorda!" manitses mobla. Võetigi. Kord sai majja, kuigi maja polnud ollagi. Saba lõpus, kohe näsiniine järel, seisis omnibuul. Näsiniin on väga mürgine põõsas, kui sa ei juhtu teadma. Mul pole aga aimugi, kes on omnibuul. Järjekord oli pikk ja lookles puude vahel siia-sinna. Kurekell ei tulnud järjekorra ligigi. Tal ju kellukesed omast käest võtta, helista palju tahad. Eks ta siis helistaski. Vahetpidamata. Kured olid igatahes juba surmani tüdinud.

Oli ju napakas jutt? Aga mul on neid veel.

NAPAKAS JUTT NUMBER KAKS

Omnibuul käis mööda metsa, labidas seljas. Eks me taha kõik rikkaks saada. Rikkaks tahtis saada ka omnibuul. Maa all peab olema rahapadasid. Neid on sealt leitud eile ja kogu ni üleile. Miks ei võiks ma täna ühe leida, mõtles omnibuul. Ta lõi labida maasse. "Ai!" ütles keegi. See oli pooleks löödud vihmauss. "Sa tekitasid mulle üliraske kehavigastuse!" ütles üks pool. "Ma kaeban su kohtusse ja sind pistetakse pokri!" lisas teine.

"Ega ma siis meelega!" vabandas omnibuul. "Kohe kutsun kiirabi!" Õnneks oli mobla lähedal. Aga järjekord oli ikka veel hirmus pikk. Omnibuul tormas kurekella juurde ja rääkis asja ära. Kurekell helistas. Varsti oligi kurg ise kohal. "Kes siin haige on?" küsis ta. "Mina!" teatas vihmaussi üks pool. "Hoopis mina!" lisas teine. Nii nad vaidlesid. Küllap oleksid vaidlema jäänudki, kui kurg poleks vahele seganud. "Pean teid mõlemaid kohe haiglasse viima," ütles ta, neelas vihmaussi mõlemad pooled alla ja lendas minema. Omnibuul võttis labida ja kõmpis kurvvalt koju. Kohtukutset ootama.

TÄHTIS TEADE!

Loo autor **HENNO KÄO** tahaks kangesti oma ihusilmaga omnibuuli näha, aga seni on omnibuul ta eest kogu aeg peitu saanud...

Kulla lugeja, kas Sina oskad omnibuuli joonistada?

Kui see Sul õnnestub, saada pilt toimetusse! Ilusaimad ilmuvad, parimatele joonistajatele auhinnaks Henno Käo raamatud!

Illustratsioon: Anke Lil

Topeltrisk

Kui äike algas, sulges ema ukсед, aknad ja suitsukorstna siibri.

"Emme, Roland räägib telefoniga," teatas Margit.

Ema jooksis tuppa, kus Roland laua taga istus ja telefonitoru kõrva juures hoidis.

"Ma pean lõpetama! Ema tuli!" ütles Roland ja pani telefonitoru hargile.

Jälle müristas ja lõi välku.

"Miks sa kohe telefoniga rääkimist ei lõpetanud, kui äike algas?" küsis ema. "Mu üks sõbratar rääkis äikese ajal telefoniga ja lamas seetõttu kaks aastat kipsist voodis. Välk nalja ei mõista, kui telefonijuhtmetesse pörutab. Ei tohi riskida, et kas läheb õnneks või ei lähe."

"Ma helistasin just sellepärast Holgerile, et teda hoiatada. Äkki tema ei tea, kui ohtlik äike on. Ma hoiatasin teda eriti keravälgu eest! Vaat kui tormab keravälg ahjusuust või pliidsuust majja ja hakkab Holgerit mööda tuba taga ajama."

Ema vangutas pead.

"Oled sina ikka küll! Panid ju mitte ainult enda, vaid ka Holgeri ohtu! Tekkis topeltrisk. Õpeta sõpra, aga kindlasti mitte äikese ajal telefoni teel. Kas lubad seda mulle?"

Holger lubas.

Mati Soonik

Hallo, hallo!

1 "Hallo, hallo!" kuuleb politseikorrapidaja telefonitorust hädaldamist "Tulge

ruttu siia, mu elu on hirmsas ohus!"

"Mis juhtus?" küsib politseinik.

"Kass hüppas õhuaknast tuppa ja läheneb mulle!"

"Mis te naljatate!" pahandab kordnik. "Kes te üldse olete?"

"Papagoi, loomulikult!"

2 "Hallo, hallo, kas teie telefoninumber on 444 444?" "On küll, aga mis siis?"

"Kas te, palun, kutsuksite mulle kiirabi?"

"Miks te ise ei kutsu, kui telefon on käepärast?"

"Ei saa kohe kuidagi – mu sõrm on mesilasepistest paistes ja ma ei saa seda number nelja küljest telefonikettalt lahti!"

3 "Hallo, kas bussijaama informatsioon kuuleb?" küsib Juku. "Jah. Mida sa teada tahad, pois?"

vastab hääl telefoni torus.

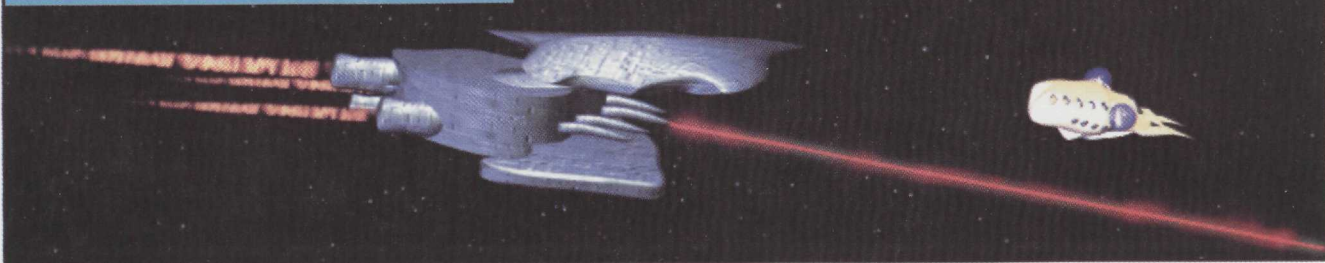
"Ma tahaksin teada, kui kaua sõidab buss Tallinnast Tartusse?"

"Üks minut, palun..."

"Aitäh!" paneb Juku rahulolevalt toru hargile.

EXOS HÕBEDANE MEESKOND

ÜKS VÄIKE TRANSPORDILAEV PÕGENEB
TEDA JÄLITAVA VAENLASE EEST...

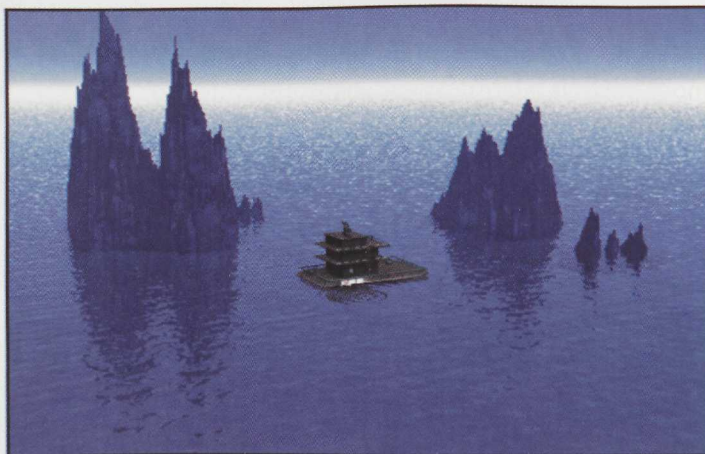
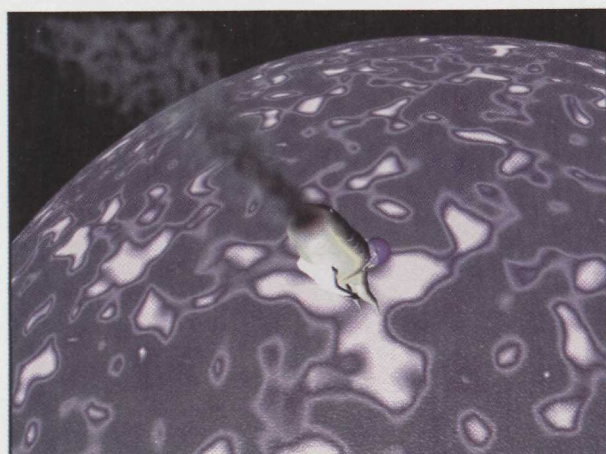

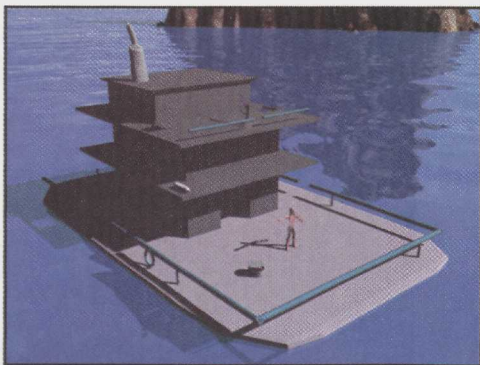
LENNUMASINA JUHT OTSUSTAB EBAMEELDIVAST
KAASLASEST VABANEMISEKS KASUTADA
VÄGA OOTAMATUT MANÖÖVRIT...

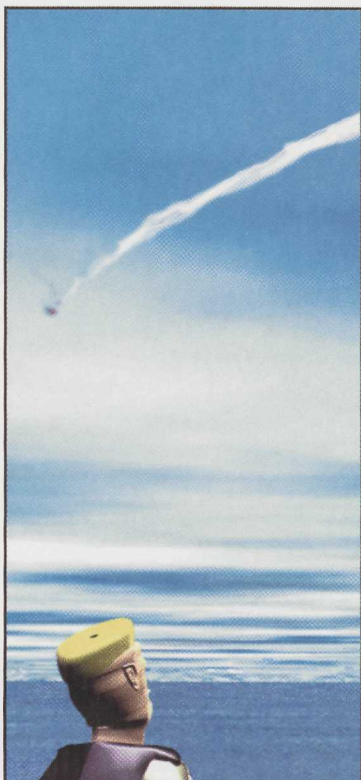
TA PEIDAB
ENNAST
RÜNDAJA
MOOTORI-
TEST TULE-
VATE
PLASMA-
JUGADE
VAHELE...

IILOUU II
OOUJII OIII REII
DJ FOO

MA TUNNEN,
ET TÄNA
JUHTUB MIDAGI.

MR. RADAR! HOIA OMA
MEELED HÄSTI ERKSAD!
ÜKS KOSMOSELAEV
KUKKUS OGAAHELIKU
TAGA ALLA!

KAS SELLEGA EI VÕIKS HILJEM
TEGELDA?! HAKKASIN JUST OMA
LEMMIKTOITU KÜPSETAMA!

EI, POOLTOORES TURSALOOM
PEAB NATUKE OOTAMA.

KAS SA, KAPTEN PALP,
EI KARDA, ET
TEGEMIST VÕIB OLLA
KÄSNADE MASINAGA?

EI USU, FORRY. NEMAD
LENDAVAD TAVALISELT
MADALALT. SEE AGA
TULI VÄLJASTPOOLT.

LÄHME JA
UURIME ASJA!

Edgar Valter

NAERU-USS

Kartlik peni

"Küll see meie Pontu on ikka arg!" kurdab Juku sõbrale. "Kui ta öösel õues pisikestki sahinat kuuleb — kohe poeb minu voodi alla!"

"No mis siis sellest, las poeb!"

"Jah, aga meil läheb seal kahekesi olemine kitsaks!"

Koer arvutab

"Aga meie koer oskab arvutada!" hoopleb Juku. "Eriti hästi läheb tal arvude lahutamine!"

"Kuidas nii?"

"Kui ma temalt küsin näiteks: kui palju on viis miinus viis, siis ei too ta kuuldavale ainsatki haugatust!"

Truu peni

Juku seisab koera müües turuvärvavas. Onuke, kellele peni meeldima hakkas, küsib: "Ütle, poiss, kas see koer on loomu poolest ka truu?"

"Oi, see on õudselt truu koer! Olen teda juba viis korda kahesaja krooni eest maha müünud — iga kord on ta juba kahe tunni pärast koju tagasi tulnud!"

Turul

"Tädike, mis teie kanad maksavad?"

"Kolmsada krooni tükk!"

"Nii kallid! Kas need on mingid erilist töugu linnud, et nii kõva hinda küsite?"

"Ei ole — mul on lihtsalt palju raha vaja!"

Salapärane küülik

"Onu, kas see loom teie letil on ikka küülik?"

"Muidugi et küülik, ise ma neid kasvatan!"

"Näeb teine kuidagi imelik välja — võib-olla pole päris värsked?"

"Muidugi et on värsked — alles eile õhtul jooksis õues näugudes ringi!"

Tantsukana

"Kelner, sellel kanal, mille te mulle tõite, on üks jalg teisest palju lühem!"

"Kas teil oli plaanis kana süüa või kavatsete temaga hoopis tantsu lüüa?"

Kana on kasulik

"Juku, kas sa oskad öelda, mida me saame kanadelt?"

"Kanaid munevad meile mune, õpetaja!"

"Ja veel?"

"Kanaliha süüakse."

"Ja veel?"

"Rohkem ei tule midagi meelde, õpetaja."

"Tuleta meelde, mis sul kodus padja sees on!"

"Mm.. meelde tuli, õpetaja: padja sees on kirbud!"

Papagoi

"Tahaksin Jukule sünnipäevaks papagoiid kinkida, aga ei tea, kas ta üldse armastab linde..."

"Ära muretse: meie Juku sööb kõike, mis talle ette antakse!"

Lind või onu?

Juku imetleb puuris olevat papagoiid: "No küll sa oled ikka ilus! Nii kena kollane kõver nokk, nii uhked punased ja rohelised suled, nii tore-dad suured varbad, nii lahe saba..."

"Mis sa, poiss, jamad!" pööratab papagoi vastuseks.

"Oi, vabandust, vabandust — ma ei aimanudki, et tegelikult te polegi lind, vaid hoopis onu!"

JUKU KÜSIB, JUKU VASTAB

? Kellele võib karistamatult keelt näidata?

Arstile.

? Mida mehed teevad seistes, naised istudes ja koerad käppa tõstes?

Kätlevad.

? Kuidas võib kutsuda kõrva-klappe kasutavat onukest?

Ükskõik, kuidas – ta ei kuule sind niikuinii.

? Miks onul on pea?

Selleks, et püksitrahksid segi ei läheks.

? Miks onul on kõrvad?

Selleks, et müts silmadele ei kukuks.

? Miks tädi ei julge arvutit kasutada?

Ta kardab hiiri.

? Kes löövad pidevalt ratsusid?

Matetajad.

? Millega lõpeb elu?

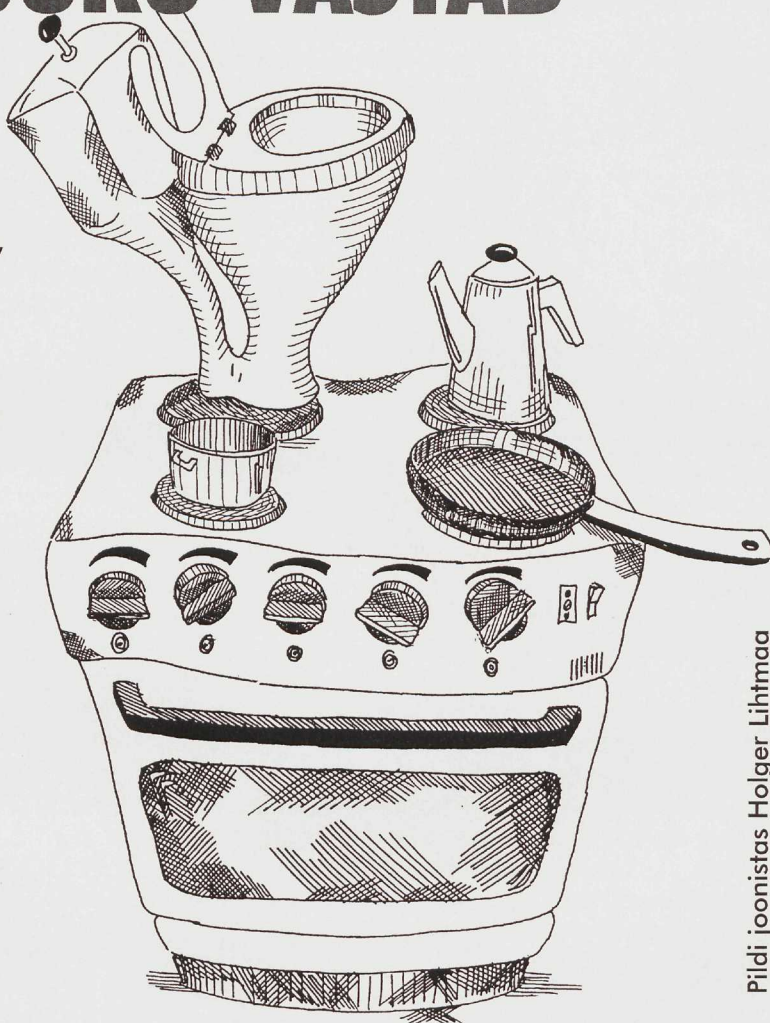
U-tähega.

? Miks kirurgid kasutavad maske?

Selleks, et patsiendid neid ebaõnnestunud operatsioonil järele ära ei tunneks.

? Kuidas jõodi siis, kui klaasi polnud veel leiutatud?

Õtse pudelisuust.

Pildi joonistas Holger Lihtmaa

? Kes ja millal leiutas steptantsu?

12-lapseline pere varahommikuti WC järjekorras seistes.

? Miks ajaloo õpetajad kannavad prille?

Seepärast et rahvatarkus ütleb: "Kes vana asja meelde tuletab, selle silm peast väljal!"

? Missugune sent pole rahaühik?

Dotsent.

? Mis on tuletiku vastand?

Minetik.

? Miks poisid ei suusata?

Kuna praegu on suvi.

? Miks õpetaja ei saa järjest kaks päeva päikest võtta?

Õo tuleb vahele.

? Millal on õpetaja klassis ilma peata?

Siis, kui sirutab pea klassiaknast välja.

KOPRAKLUBI

Suvi on täies hoos, vesi tõmbab nagu nõiaväel enda poole. Pole ka ime, sest 70 % maakera pinnast on kaetud veega. Tänavu on vesi nõudnud laste hulgast juba mitmeid ohvreid. Skautlus õpetab selliseid ohte vältima ja ohuolukorras õigesti gutsema.

Skaudilaagris on kindlad nõuded, mis tagavad ohutuse vetel. Kõigepealt peab arst läbi vaatama, kas laagrist osavõtja tervis on veesviibimiseks korras. Teiseks peavad laagris olema vetelpäästekogemustega skaudijuhid. Kolmandaks tehakse enne vetemõnude nautimist kindlaks, kas ujumisaik on ohutu ja tähistatakse 3 ala: a) mitteujujatele sügavusega kuni 1 m; b) algajatele ja c) sügavam ala headele ujujatele. Kui kõik on head ujud, pole kahte esimest ala muidugi tarvis tähistada. Neljandaks määratakse vaatlejad, kes asuvad paikades, kust näeb kõiki ujujaid. Hea, kui laagris on paat, siis saab järelvalvet teha paadist ja hoida seal ka päästevahendeid (kasvõi pikka ritva). Viieandaks peaks paar väga hea ujumisoskusega, päästenõõridega varustatud skauti olema kaldal valmis abi osutama, kui mõni peanupp peaks vaateväljast kaduma. Kuuendaks peab enne vette minekut määrama paarimehed, kes vees teineteist jälgivad. Seitsemendaks peab alati meeles pidama, et kui satud ootamatult külma vette, tekib alajahtumise oht. Teame, et ligi 50 % kehasoojusest eraldub pea kaudu, seetõttu tuleb

Järelvalve valvsa silma all võivad ujujad Soome partiolaised (skaudid) vette sulpsatada ka oma mootorpurjeka pardalt.

pea hoida veest väljas.

Ameerika boy-scoutide organisatsioon ei saa keegi enne laagrisse, kui peab läbi tegema ujumiskatsed, mille põhjal jagatakse skaudid kolme gruppi: mitteujujad, algajad ja ujujad. Viimased peavad oskama ujuda nii vabalt kui selili ja püsima veepinnal ka liikumatult. Muidugi peab iga skaut oskama ka abi anda neile, kes on uppumisohtu.

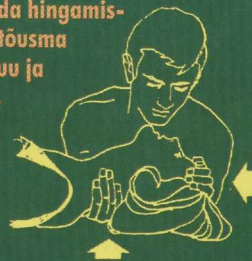
Mainumbri Kopraklubis antud esimese ülesande õige vastus oli, et joonisel nr. 4 olevad kujutised on mõlemad päikesekellad ja mõlemad annavad võimaluse ka ilmakaari määrata. Teame ju, et päike tõuseb idast ja liigub päeva jooksul läände. Seda liikumist annabki kasutada ilmakaarte määramiseks. Selleks on tarvis mingit sirget oksa või keppi, mis tuleb päikeselise ilmaga maasse torgata. Nüüd jääb üle vaid varjutipp millega märgistada ja oodata 10-20 minutit, kuidas kannatust jätkub ja märgistada edasi liikunud varju tipp mingi

märgiga (kivi, oksake). Kui nüüd tõmmata sirgjoon läbi kahe märgistatud punkti, saamegi ligikaudse ida-lääne suuna arvestusega, et varjutipp liigub päikesele vastupidises suunas. Tõmmatud saadud sirgjoonele risti teise, saame kätte ka põhja-lõuna suuna (nii oli kujutatud ka mainumbri joonisel nr. 4). Kui on teada ilmakaared, saame meisterdada ka päikesekella. Paraku on sellisel kellal ainult tunniosuti, mille varjupikkus ei ole kellaaja määramisel enam oluline. Kui kepi vari katab idaläänesuuna läänepoolse lõigu, on kell 6. 00, idapoolse lõigu katmisel on kell 18. 00 ja seda olenemata asukohast meie planeedil. Teises ülesandes oli vaja kirja panna, missuguseid suunanäitajaid sa oled suuteline looduses leidma. Jällegi on parimad vastused Liis Lassilt. Ta kirjutab, et suvel on suunanäitajaks puu metsas, mille sammeldunud külg näitab põhjasuunda, ja talvel lumenõlv, millelt lumi sulab kiiremini lõunapoolselt küljelt.

Neid näitajaid on veel terve rida, aga Liis andis põhilised vastused ära. Vaadeldge loodust, ja te leiote ka ülejäänud.

Skautmaster Leho Männiksoo

Pärast abivajaja suu ja ninaavade puhastamist aseta kannatanu selili, kalluta tema pea taha, et avada hingamisteed, lõug peab tõusma üles, ava tema suu ja tõsta tema keelt, et see ei takistaks õhuvoolu.

Tõmba oma kopsud õhku täis, suru vastu kannatanu suud ja puhu õhku tema kopsudesse.

Toetades kannatanu pead ühe käega, pigista teisega kinni sõõrmed, lõug peab kannatanul olema üleval.

Oma suud eemaldades lase õhk kannatanu rinnast välja voolata, et uuesti puhumist jätkata umbes 12 korda minutis, kuni kannatanu ise hingama hakkab või kiirabi kohale jõuab.

Suurtel inimestel on imelikud hirmud

Emme kardab, et rahvarohkes kohas sukkpüksid katki lähevad. Siis ta kardab veel tilkuvat jäätist. Emme kardab veel, et poes maks-tes on rahakott koju jäänud.

Isa kardab, et peab autole uue jupi ostma. Ta kardab veel, et meie maja vana katus laguneb päris ära, siis ei saaks magada, ilma et vihm sulle pähe ei tilguks.

Maa-vanaema kardab, er kartulimar-
dikad ta kartulid ära söövad. Ta kardab, et traktor võib katki minna. Talvel on tal hirm, et jää viib kalavõrgud ära.

Linnavanaisa kardab, et ta võib tööst ilma jääda.

Minu vanaema kardab hiiri. Enne kööki minemist koputab ta uksele, et hiired ära läheksid. Ja kui ta hiirt näeb, hüppab ta kohe toolile. See käib tal välkkiirelt.

Vanaema kardab veel, et ei jõua seriaalfilmi ajaks koju.

Mats-Joonas Kulla Laevast

Suured kardavad lossivaime!

Vanas lossis elab vaim. See vaim oli vanasti väga halb inimene. Pärast surma ei saanud ta hing rahu ning nüüd käib ta kummitamas. Sellesse lossi ei julge keegi minna, sest alati ilmub vaim-nõid ootamatult kuskilt välja.

Rain Koppel Kasepäält.

SUURTE JA VÄIKESE HIRMUD

LOOMAAEPADEST
VÕI MUJALT
PÕGENENUD
LOOMAD
HIRMUTAVAD
NIMESI JA

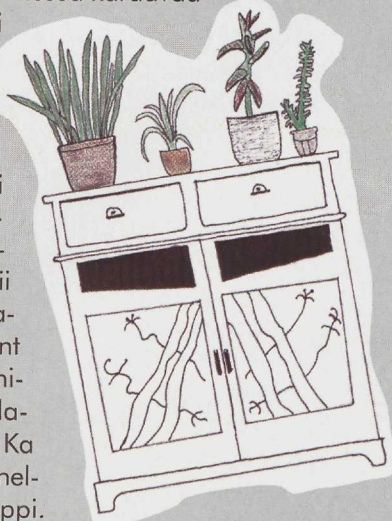
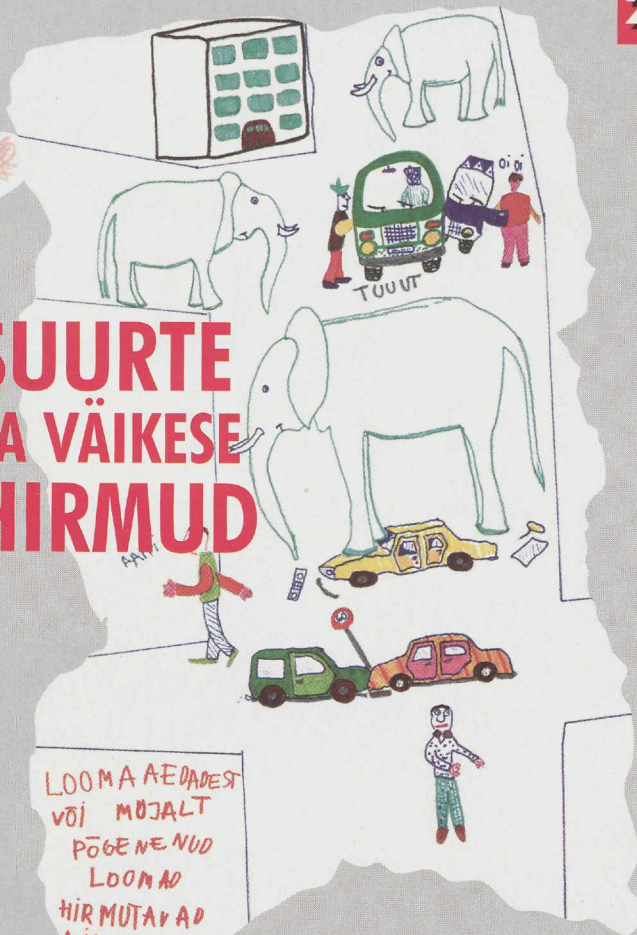
Täiskasvanud ja lapsed kardavad erinevaid ja ka samu asju. Nii täiskasvanud kui ka lapsed kardavad vulkaane, suuri loomi, kes on näiteks loomaaedades põgenenud. (Elevant võib va-

hel nii metsik olla!) Inimesed kardavad

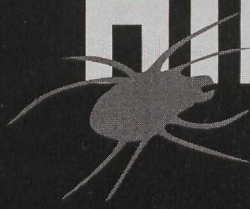
ka kiireid autosid, nii suuri kui väikesi. Mõned nooremad lapsed kardavad ka õudusfilme, näiteks Hitchcocki. Nii täiskasvanud kui lapsed võivad õuduspõnevikku lugedes nii hoogu minna, et kui tahad teda selja tagant katsuma minna, ta minestab. Lapsed kardavad ka lihtsalt asju. Ka mina kartsin, kui olin neljane. Kartsin üht kappi. See oli selline.

Õösel tundusid need koletise silmadena. Maal kartsin üht ahjupliiti, mis seisis õues. Inimesed kardavad röövleid, tulekahjusid ja ilmselt ka dinosaurusi.

Martin Kalt Tallinnast

SUURTE JA VÄIKESE HIRMUD

Neid asju, mida ma kardan, on päris palju. Kardan kohutavalt ämblikke ja muid putukaid. Ka maod ja sisalikud ei jää viimaste hulka, kuid kõige rohkem kardan ma EK-SAMEID; KONTROLLTÖID, ARVESTUSI ja TASEMETÖID!

Lähnen siis nii närvi, et muutuvad higiseks, gekks ja külmavärisevad mööda selga. Eriti hulluks kipub asi minema siis, kui tegu on matemaatika ja selfedžoga.

jube. Käed nägu valnad jook-

P. S. Mul on kolmapäeval viiulieksam! Buu!

Liis Varik Tallinnast

Hirm ja õudus

Mina isiklikult ei karda palju. Kardan ainult mõningaid asju nagu suuri ämblikke, kirkjaid, kes ei ole loomaaias trellide taha, tuld, mille kõrgus ulatub üle 2 m, täiskiirusel sõitvaid autosid, pätte ja kaabakaid ja veel mõnda asja. Ilmselt kardan ka lendamist, aga kahjuks ei ole ma seda veel proovinud. Sellised loomad nagu rotid ja nastikud ei ole minu jaoks küll kartmist väärt. Ilmselt kardan ma veel paljusid asju, mida lihtsalt häbenen juba alguses tunnistada.

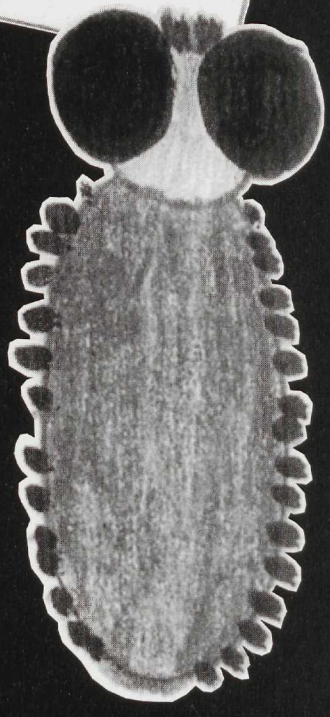
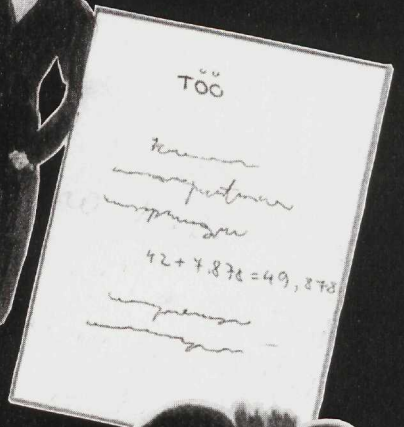
Kuid nüüd vahetame teemat. Räägime sellest, mida täiskasvanud kardavad. Praegu pole ma veel ühegi täiskasvanu käest kuulnud, mida nad kardavad. Kuid minu arvates kardavad täiskasvanud palju tõsisemaid asju kui lapsed. Ilmselt kardavad nad juhilubade kaotamist, pangalangust, riigikorra muutumist ja muid sääraseid asju, Hambaarsti nad ei karda, aga võib-olla mõni kardab ka. Igatahes lähnen ma nüüd teiste pereliikmete käest küsima, mida nad kardavad, ja kui ma tagasi tulen, siis panen selle siia kirja ka.

—/— Olen tagasi ja sain päris erinevaid vastuseid. Asjad, mis mulle öeldi, olid väga huvitavad. Nad kardavad: maniakaalseid ja halbu inimesi, sõda, pika kitsa toru sisse minemist, usse ja veel seda, et lähedastega võib midagi halba juhtuda. Igatahes läksid minu arvamused täiesti mööda. Aga sellest ei ole midagi.

Marek Rei Jürist

Liis Variku pildid

Mina kogun mitmeid asju: nätsu, kleepse, kommipabereid. Seda teevad vist küll kõik minuealised tüdrukud. Aga üks hobi on mul veel: ma kogun kassette. See on küllaltki kallis lugu, aga mind aitab selles isa. Igal võimalikul juhul lasen ma isal osta uue kasseti. Neid on mul juba 42 tükki – igasuguse muusikaga. Ülekaalus on eriti eesti lood. Mulle meeldib kodus muusikat kuulata.

Minni Ansip Jõgevalt

Mina kogun elevantkujakesi, münte ja kommipabereid, kuid ma tean inimesi, kes koguvad näiteks väikesi klaaspudeleid. Veel võib koguda hiirepatju, taimi või isegi liiva (see on igal maal erinev). Joonistasin pildi elevantist, kes kogub lampe ja Häid Lapsi.

Andres Jakovlev Tallinnast

Mina kogun telekamängu-kassette. Kuna nad maksavad küllaltki palju, ei ole mul neid võimalik liiga tihti osta. Kassettidel olevate mängude arv on erinev. Mõnel on ainult üks mäng, mõnel teisel jälle 99 999. Paljud mängud korduvad kassettidel. Peale mängude saab kassetil veel kätt harjutada täpsusmängudes. Mängupüstoliga saab lasta parte ja lendavaid taldrikuid. Ühel kassetil on sportmängud. Seal saab kaugust, kõrgust ja kolmikhüpet hüpata. Mulle meeldivad need mängud väga.

Siim Mokrik Jõgevalt

Mina kogun Spice Girlsiga seotud asju, põhiliselt küll väljalõikeid (930 tükki) ja postreid (100), aga peale nende on veel kleepse (140), taskukalendreid (15), postkaarte (30) ja kalendreid (5). Peale selle on mul kaks rinnamärki, taskuraamat nende filmist, kaks pulgakõmkmarki, kleebistealbum "Võrratu viisik" (täis), soomekeelne kleebistealbum filmist (tühi), 3 viseokassetti, 2 helikassetti ja Emma täispuhutav nukk.

Mari-Ann Kallas Tallinnast

Mina kogun kleepse. Mul on neid igasuguseid. Kogun ka marke ja loomapilte, ajakirjadest Miki Hiirt ja Head Last.

Irja Tammekänd Pärnust

Mina kogun kleepse ja salvrätikuid. Kokku on mul kleepse 299 tükki. Salvrätikuid on mul veel nii vähe, et ei pidanud vajalikuks nende arvu nimetada.

Anne Helstein Võrust

Kirjutan teile esimest korda, kuigi loen Head Last juba ammu. Mina kogun kogun andmeid hobuste kohta, hobuste pilte, udukaid ning ilusaid laule ja salme. Miks Heas Lapses nii vähe hobustest kirjutatakse?

Gertrud Levit Tallinnast

Mina kogun raha.

Andrei Anpilov Jõgevalt

**MIDA
ME KOGUME?**

KALLISKIVI on kallis kivi!

Algus eelmises numbris

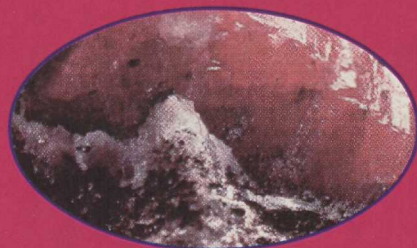
LÕVI tähtkujus (23. juuli – 23. august)

sündinute saatusekivid on teemant, rubiin, krüsoliit, oonüks ja topaas. Loodetavasti saavad meie lugejatest Lõvid miljonäredeks ja võivad igasse sõrme mõne "lõvikiviga" võrukese torgata. Lõvid kipuvad ju ikka liidrid olema! Ka siis, kui nende sõrmes ega kaelas pole ainsatki õnnekivi, peavad nad ennast maailma keskpunktiks ja tahavad juhtida nii kampa, klassi kui perekonda. Kuna Lõvide ohutunne on üpris nõrgalt arenenud, siis võivad nad, mine tea, oma kalliskivide jahile minna isegi juveeli-ärisesse, sest nende kalliskivid on tõepoolest kallid kivid. Vanasti olevat Idamaades antud ühe rubiini eest kaks väga hinnalist ratsut. Kaasajal valmistatakse rubiine (rubeus tähendab ladina keeles punast) ka tehiskult, ja kunstkivide hind pole hobusekõrgune, kuid kas kõiges parimat ihaldav Lõvi tehiskiviga leppida suudab?

LÕVI tähtkuju **LILLED** pole lõvilõuad, nagu ehk võiks arvata, vaid hoopis krüsanteem, pojeng ja gladiool.

Kuulsate Lõvide hulka kuuluvad sihukesed kanged mehed nagu Napoleon, Mussolini, Rockefeller ja Ford, kirjanik Maupassant ja helilooja Debussy.

RUBIIN

ALEKSANDRIIT

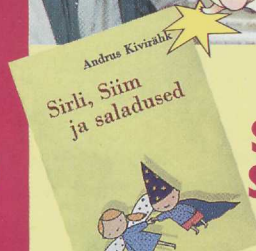
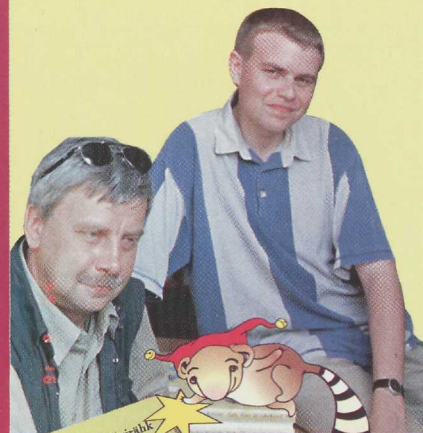
NEITSI tähtkujus (24. august – 23. september)

sündinutel on õnnekive rohkem kui Lõvidel, kuid need juveelid päris hobusehinda ei maksa. Õnne toovad Neitsidele nii marmor kui malahhiit, nii oonüks, krüsoliit kui aleksandriit. Viimane kivi sai oma nime Vene tsaari Aleksander I järgi, kuna see kaunis mineraal leiti samal aastal, kui tsaar sai täisealiseks – 1834. Aleksandriit on "kameeleonikivi": päevavalguses sinakashall kivi muutub tule paistel lillakaspunaseks. Krüsoliit (chrysol tähendab kreeka keeles kulda) on aga värvuselt rohekaskollane ning tema kohta arvati vanasti, et seda kivi kaelas või juuksepannlas kandes on võimalik vältida halbu unenägusid. Eks ta ole, kui juuksepannal just juukseid kiskuma ei kippunud...

Neitsi tähtkuju **LILLEDKI** ei kipu rahakotti raputama: need on moonid ja tagasihoidlikud, kuid armsad astrid.

Neitsi tähtkujus sündinud kuulusustest on suurimad kirjanikud Lev Tolstoi, Goethe ja Dreiser, kunstnikud Ingres ja Levitan ning filminäitlejad Sofia Loren ja Greta Garbo.

SIIMU JA SIRLI PERE SEIKLEB JA SALATSEB

"Siim, Moonika ütles, et ta leidis koerajunni seest kuldkella," ütles Sirli vennale. "Kas sa usud seda?"

"Ei usu," vastas Siim. "Kuidas kell sinna sai?"

"Koer neelas oma perenaise kella alla," seletas Moonika.

"Kell on selleks liiga suur," vaidles Sirli. "See ei lähe koeral kõrist alla."

"Läheb küll, kui koer lõuad laiali ajab."

"Küll sa oled tobe," pahandas Sirli. "Mis see aitab, kui ta lõuad laiali ajab. Ega kõri ole seesama, mis lõuad. Lõuad on suu, aga kõri on hoopis allpool, seal, kus kael! Koolis õpetati."

Siim ja Moonika ajasid seepeale mõlemad prooviks suu ammuli ja naksutasid hambaid."

• Nõndaks – nüüd on sul, kulla raamatušöber, juba kolm uue raamatu tegelast teada. Aga tegelasi on **Andrus Kivirähki** mõnuses jutustuses igavene suur hulk, mõni neist on sulle tuttav varem loetud raamatutest – näiteks Cipollino ja Bura-tino. Nii lasteaialaps Siimul kui tema õpilasest õel on omad mängud ja saladused. Vähe sellest – ka nende isa ja ema käivad aeg-ajalt oma salamaailmades. Moonika, nagu ehk juba loetud katkendist taipasid, armastab aga luisata. Kui tahad kõike täpsimini teada, siis pead lugema raamatut "Sirli, Siim ja saladused". Muide, see pole saladus, et pildid sellele loole joonistas meie vana sõber ja sugulane **Ilmar Trull**.

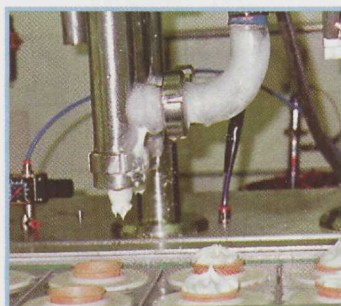
**Kui palju
jäätist sina järjest
ära jõuaksid süüa?
Kaks topsitait?
Kolm? Kümme?
Kaksteist?**

↓ Merike Pärn näeb välja arsti
moodi. Jäätis armastab puhtust.

← Väike nupuvajutus – ja trumlid hakkavad
mürinal “sooja jäätist” segama.

↓ Vahvlitopsid pannakse pesakestesse.

Balbiino jäätisetsehi re-
kord on kakskümmend
jäätisetopsi ühekorraga,
ja selle püstitas üks eks-
kursioonile tulnud kooli-
laps. Mis temast seejärel
sai? Mida muud kui tipp-jäätisesööja.
Balbiino jäätistes pole säilitusaineid,
mis võiksid tervist rikkuda, ja isegi
neile, kes kardavad mõnusat maiust
süües paksuks minna, on mõeldud –
nende tarvis valmistatakse kalorivaest
jogurtijäätist.

Balbiino jäätisemaja asub Viljandi
maanteel, päris Tallinna piiri ääres,
ning põhilised toorained – piim ja või
– saadakse Harjumaa Kirjakutelt ja
Mulgimaa Punikutelt. Suhkur, kakao,
rosinad ja virsikud Eestis ei kasva, neid
tuuakse mujalt. Täpseid retsepte me
arengudirektor Merike Pärnalt küsima
ei hakka – küllap see on saladus, ja
niikuinii on siinsed piima- ja kakaoko-
gused rohkem hiiglaste kui inimeste
jaoks mõeldud. Kuidas jäätist süüakse,
seda pole vist tarvis kellelegi õpeta-
da. Aga kuidas teda valmistatakse,
seda vaatame nüüd üheskoos.

Tohututes trumlites segatakse piima-
le, suhkrule ja võile juurde veidi vett,
taimeõli ja lisandeid – munapulbrit või
kakaod, vanilli, moosi või marju.

Kui kohev pudrutaoline mass on
korralikult kloppida saanud, siis suu-
natakse ta torusid mööda alumisele
korrusele, kus valitseb äärmine demo-
kraatia: kõigile võrdset! Konveier keer-
leb nagu karussell, ja valgetes kitlites

↑ Kõik topsid saavad jäätisetoru
alla tulles täpselt ühepalju
jäätisemassi kereesse.

→ Külmetusest tulles saab iga
topsi selga kauni kilepakendi.

JÄÄTIST

ärele ei
jätta!

tädid valvavad, et ükski vahvlitops ega
jäätiseportsjon koerust ei teeks.

Valgest massist saab iga topsitais
pähe väikese vallatu kihara – ja siis
rutatakse padavai ühiselt kange kül-
ma kätte. Mida kiiremini jäätis külmub,
seda peenemad on jääkristallid tema
sees ja seda parem on ta maitse.

Seejärel pakitakse topsid kenasti
kastidesse ja viiakse jahedasse lattu
poodisõidutamist ootama. Ega nad
seal kaua oodata saa, sest suvel taha-
vad ju kõik – nii lapsed kui suured ini-
mesed – hulga rohkem jäätist mugida
kui jahedatel aastaegadel. Ja kellele
Balbiino jäätis ei maitse, see peaks küll
üks tuim tükk olema!

Niisiis: kes soovib Grosso või Nipi-
tiri pulgajätisi, kes mahlapulka, kes
vahvlitopsi? Isegi kõige maiusevaenu-
likum onuke teeb vurrud magusaks, kui
talle pakutakse vahvlituutut, millest
vaatavad vastu šokolaadi-, pähkli- või
marjavurri nimelised hõrgutised... Ja
need imelised jäätisetordid – mm...

Triibu-Liine
kui suur
jäätisefänn
tuli aga
mõttele:

kui **BALBIINOL** oleks ka oma
vapiloom, siis oleks temaga
kindlasti mõnus jäätist
mugides juttu ajada.

**Aga missugune
peaks BALBIINO
maskott olema?**

**Ehk oskate teie, sõbrad,
teda joonistada?
Jäame huviga ootama!**

II auhind Hea Lapse ning Pere
ja Kodu emaloominguvõistlusel

SANNAMETSA AUGUSTI LUGU

Mariina Saavel

Oli 13. septembri õhtupoolik. Sannametsa August, sinist kirja kampsun seljas, lohmakad kummikud jalas – ta oli äsja tulnud jõhvikasoost –, seisis ruumikas taluköögis pliidi ääres ja vahtis üksisilmi pannile. August praadis mune, muud toitu ta teha ei osanudki, ja valvas, et need ära ei kõrbeks. August oli põline Antsla valla mees, elanud oma Sannametsa talus tervelt nelikümmend aastat. Siia oli ta tulnud meheks tragile ja toimekale, tollal veel 20aastasele neiu Amaliale.

Amalia, punapõskne, siniste silmadega lühikest kasvu matsakas taluperenaine, oli ikka kõrme ja tubli nagu nelikümmend aastat tagasi. Ta kodus, heegeldas, tikkis, õmbles, keetis, küpsetas, küüris, kraamis, talitas loomi ja muidugi kamandas vahetpidamata Augustit tõsiseid meesteid tegema.

Sannamets August, pikk ja sihvakas, halliks läinud juukselokkidega nalja armastav talumees, ei hoolinud Amalia kamandamisest kuigi palju. Ta tegi ära küll kõik hädavajalikud tööd, aga kulutas palju aega metsas luusimisele, luges öösiti raamatuid, mängis Amaliale ja lastelastele viiulit, laulis laule armastusest ja elu ilust ning jutustas kummalisi lugusid,

millest Amalia ei osanud alati arvata, on need väljamõeldised või tõsielust pärit.

Sel 13. septembri õhtupoolikul, kui Sannametsa August mune praadis, oli Amalia kolmandat päeva linnas tütre ja tütrelaste juures külas, olles jätnud punase lehma Maasiku, hobuse Mogi ja lambad ning seapõrsa Augusti hooleks. Hommikupoolikul oli Sannametsa August korjanud suure korvitäie jõhvikaid. Seal jõhvikasoos oli ta asunud looma lugu tontidest, kelle tegutsemispaigaks valis August omaenese Sannametsa talu aidad, lauda ja sahvrid. Nüüd mune praadides jätkas mees sündmustiku edasimõtlemist.

Ta ei saanud oma vaimutööga aga kuigi palju edasi, sest äkki moodustus pannil ühest munakollasest kavalalt naeratav nägu, mille alaosa venis pikaks läbipaistvaks käeks kolme peenikese luise sõrmega. Nägu pilgutas Augustile vandeseltslaslikult silma, käsi aga küünitus Augus-

ti ninaotsani ja lasi sellele paraja nipsu. Siis tõmbus käsi tagasi, nagu pannil kahanes tillukeseks punktiks, mis hakkas meeletult tiirlema ning haihtus mõne sekundi pärast, samal hetkel kadusid pannilt kõik munad ja pann sulas kokku väikseks metallikräks, mis tegi imelikku vilinat ja tantsis leekidel. Leekidele hüppasid tantsima ka munad korvist, mis seisis pliidi kõrval põrandal. See kõik kestis kolm-neli minutit, siis polnud enam jälgegi pannist, tantsivaist munadest, munkorvist. Tuldkki polnud enam pliidi all, oli vaid pihutäis hõõguvaid süsi.

August istus köögilaua juures olevale tammepuust pakule, otsis kapist Amalia küpsetatud rukkileiva, lõikas sellest kaks paksu kääru, määris neile võimsa kihi võid peale, kallast suure lillalise kruusi punase lehma Maasiku piima täis ja asus isukalt sööma. Sannametsa August polnud kunagi lasknud end iseäralikest juhtumustest häirida. Tema jaoks oli elu täis saladusi ja saladuste lahendusi. Tuli ainult oodata.

Olles parajasti söömise lõpetamas, tundis August, et keegi toime-

**Äkki
moodustus pannil ühest
munakollasest
kavalalt naeratav nägu,
mille alaosa venis pikaks
läbipaistvaks käeks
kolme peenikese luise sõrmega.**

tab kummiku sees tema vasaku jala kannal kallal. Mees pistis käe kummikusse. Ta sõrmed haardusid millegi sooja ja siputava ümber. August tõmbas selle sooja ja siputava kummikust välja. Nähtavale tuli priske hiire suurune roheline olend pikkade juuspeente käte ja jalgadega, laiade lotendavate kõrvade, kiilaspea ja kõrvuni ulatuva irvitava suuga. Selles irvituses oli midagi tuttavlikku. Olend libises Augusti sõrmede vahelt köögipõrandale, hüppas pingile veeämbrite vahele ja kõmistas sügaval bassihäälel:

“Roosi istus vangitornis, aeg oli igav oota.” See oli laul, mida Sannametsa Amalia oma toimetuste juures sageli laulis; Amalial oli ilus hääl, peaaegu sama ilus kui Augustil. Roheline olend ei kulutanud pikalt aega

laulmisele. Varsti sulpsatas ta vee-pange, pladistas seal, nii et terve köögipõrand ujus mahavoolavast veest, seejärel kargas ta mustendavast pliidsuust sisse. Kostis visinat, pliidi alt paiskus välja tuhapilv. Siis jäi taas kõik vaikseks.

Sannametsa August lükkas leivatdriku ja piimakruusi eemale, toetas pea käele ja jäi läbi avatud köögiakna oma kartulipõldu ning selle taga laiuvat heinamaad silmitsema. Natukese aja pärast nägi ta silmanurgast, et köögis liigub midagi, ja kuulis itsitamist. August pööras pilgu sinnapoole, kust hääl kostis. Laelambi küljes rippus isevärki sinakas elukas. Sel elukal oli kõik läbipaistev ja paberõhuke – käed, jalad, ruudukujuline keha, pudelisarnane pea kikkis kõrvadega, mida ta aeg-ajalt

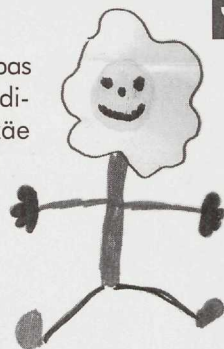
väristas. Elukas hüppas Augusti põlvele, kõdistas oma parema käe põidlagaga Augustit kurgu alt, pistis põidla talle korraks kõrva, maandus siis kõrge kaarega uksele vele ja viipas Augustit kaasa minema.

Õues hüppas sinakas paberõhuke elukas Augusti õlale ja nad läksid kaua suures rohus mingit rada mööda. Rada algas otse Augusti ja Amalia palkmaja ukse juurest, aga August polnud seda kunagi varem käinud. August ja tema kaaslane jõudsid lõpuks avarale raiesmikule, mis punetas suurtest küpsetest maasikatest. Mehe peas vilksatas küll korraks mõte, et on septembrikuu ja maasikaaeg ammu möödas, aga tal polnud aega imestust tunda. Sannametsa August oli poisikesepõlves meeletult maasikaid süüa igatsenud, kuid tema kodu lähedal oli neid marju üsna vähe olnud. Nüüd sõi ja sõi August maasikaid, nagu oleks ta veel poisikene, ja tema nägu ja käed olid marjamahlalt punased.

Maailm Augusti ümber hakkas öiseks muutuma. Maasikaraiesmik kadus ja mees seisis oma palkmaja uksele, kuu paistis ja kuul oli kaval nägu peas ning kuu pilgutas Augustile oma paremat silma.

Sannametsa Amalia oli vahepeal koju tulnud ja hakkas nüüd Augustilt aru pärima, mis on August praepaniga teinud ja kuhu munakorvi pannud. Amalia jäi äkitselt poole sõna pealt vait, tema kuuvalgelt helkivad silmad läksid suureks kui poolid. Amalia vaatas jahmunud pilgul Augusti poole. Mehe õla peal löstas sinakas paberõhuke elukas, pea vastu tema kaela toetatud, Augusti kuuetaskust rippus välja kaks juuspeent rohelist kätt ja roheline kiilaspea. Mõlemad olevused tundusid magavat õndsat und, avasid aga korraga silmad, näitasid Amaliale oma sinist ja rohelist keelt ning kadusid kuuvalgesse öösse Amalia suurte kapsaste vahele, jorisedes kõrvulukustavalt laulu “Roosi istus vangitornis”.

Ongi lool lõpp.

Juuspeente käte ja jalgadega tont

Laelambi tont

Praemuna tont

Tere, loom!

Kirjutan Teile oma koerast.

NIMI: Tucky

HUVID: jooksmine, magamine ja mängimine

SÕBRAD: Rocky ja teised isased koerad

LEMMIKTOIT: Lihatooted

HARJUMUSED: haukumine, hüppamine, magamine

HALVIM MINUS: riiete määrimine

MULLE MEELDIB olla Sammy isase kutsika ema

SOOV FÄNNIDELE: Olge ikka sama mõnusad, auh!

Kaisa Edenberg Tartumaalt

Palun avaldage ka Rocky andmed!

NIMI: ROCKY

VANUS: 2 aastat

HUVID: jooksmine, hüppamine, närimine

SÕBRAD: Tucky ja kõik, kes teda armastavad

LEMMIKJOOK: vesi

LEMMIKTOIT: kõik, mida pakutakse, eriti kont

HARJUMUSED: haukumine, kinnaste käest tirimine

HALVIM MINUS: kinnaste närimine ja riiete määrimine.

SOOV FÄNNIDELE: olge sama tublid kui mina, auh!

Kaire Edenberg Tartumaalt

Tere, Hea Laps!

Ma tahan rääkida teile oma lemmikust. See on tavaline segaveeline kass. Tema nimi on Kuzja. Kogu pere armastab teda ja igal sobival hetkel proovib võtta teda sülle, kuid tema näitab oma rahulolematust. Kui Kuzja ilmus meile, oli ta alles kolmenädalane ja kartis kõike. Kuid praegu, nelja-aastaselt, näitab ta, et on peres tähtis.

Kuzja on must, ainult rinnal on väike valge laik, mis lisab talle soliidust. Ta armastab süüa, kuid söögiajal valdab teda uni. Selleks, et saada maiustust, õppis ta ütleva: MA-MA!

NIMI: Kuzja Söömar

HÜÜDNIMI: Kunka

LIIK: lihtkass

KARVA VÄRVUS: must

SILMADE VÄRVUS: kollane

PIKKUS: 46 cm

SABA PIKKUS: 24 cm

PEREKONNASEIS: poissmees

NAISIDEAAL: sarmikas,

ilma kahjulike harjumusteta

HARRASTUSED: magamine,

pallimäng, pesemine,

tugitoolil pikutamine

LEMMIKTOIT: kala, liha

LEMMIKJOOK: piim

PARIM MINUS: tarkus,

puhtusearmastus

HALVIM MINUS: küünistan

SUURIM SAAVUTUS: kui süüa tahan, siis ütlen: Mama!

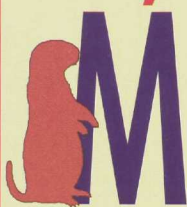
SOOV FÄNNIDELE:

Armastage oma koduloomi.

Jelena Melnišuk

Lasnamäe Vene gümnaasiumist

Tere, Triibu-Liine!

Minul on kodus kalad. Neid on kokku kümme, seitse neist on purgikalad ja kõigest kolm akvaariumikalad. Kuigi mul elavad ka purgikalad akvaariumis. Kaks kala söövad põhja langenud toitu. Nad on põhjakoristajad. Üks nendest on must ja tal on valged täpid. Ta on keskmiselt pikk ja paks. Silmad on pealae lähedal ja tal on kuus vuntsi.

Teine põhjakoristaja on valge ja tal on rohekad laigud. Tal on samuti kuus vuntsi. Nad on nagu sägad!

Neli gupide moodi kala on meil õega kahepeale. Nad on läikivad ja ühel neist on oranžid uimed ja saba. Saba ja uimede peal on mustad laigud.

Mul on ka kaks triibulist kala. Nad võivad kasvada kuni 10 cm pikkuseks. Neil on hall värvus ja mustad triibud. Silmanurkade juurest tuleb must triip, mis liigub tahapoole. Emased on väiksemad kui isased. Isased ajavad teisi taga. Nad on röövkalad.

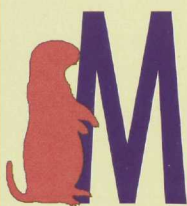
Minu ühel kalal on isegi nimi: Lumivalguke. Ta on valget värvi ja tal on heleroosad uimed. Ta on väga armas kala!

Õel on veel üks kala. See liigub mööda klaasi ja on klaasipuhastaja. Ta on must valgete täppidega. Ta silmad on pealaele väga lähedal. Ta sööb vetikaid, mis klaasi küljes kasvavad. Ta on pikk ja para- ja paksusega.

Liis Mitt Tartust

P nagu papagoi

Minu viirpapagoi nimi on Posse-Liina. Ta on ilus rohelise-kollasekirju linnuke tumesinise sabaga. Posse-Liina panin talle nimeks, sest minu emal oli lapsepõlves viirpapagoi nimega Posse, aga kuna minu oma on emane, siis lisisin sinna Liina. Papagoi hooldamine ei ole raske.

Papagoile tuleb anda terasid. Papagoile tuleb panna puuri vann.

Teda tuleb lendama lasta.

Talle tuleb anda riisi, mannat, tatart. Müsli maitseb papagoile ka.

Minu papagoi sööb õuna, porgandit, keedetud kartulit. Poest tuleb juurde osta erilist lindude jaoks määratud söögiliiva.

Eneken Viks Tallinnast

Minu koer

NIMI: Džuksi

HÜÜDNIMED: Džiis,

Nunnar, Nunnu, Nunni

TÕUG: bokser

SÜNNIAEG: 29. oktoober 1995

VÄRVUS: punakaspruun

PIKKUS: 83 cm

SABA PIKKUS: 6 cm

KAAL: 23 kg

PEREKONNASEIS: vallaline

MEESIDEAAL: pruun valge

kõhualusega bokser

HARJUMUS: voodis teki alla

kaissu pugemine

LEMMIKTOIT: Pedigree, Chappie, vesi

PARIM MINUS: olen nunnu

HALVIM MINUS: lähen teistele

koertele kallale

SOOV FÄNNIDELE: Ajage kasse taga!

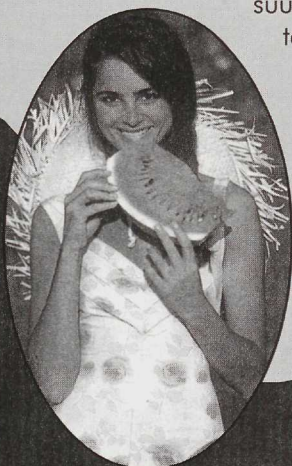
Kirja pani Merilin Männamäe
Kohtla-Järvelt

Mida teha?

Minu pinginaabri ema ja vanaema sunnivad teda kogu aeg sööma. Varem oli Tiina ka päris paks, aga siis õpetas keegi talle, et pärast sööki tuleb sõrmed kurku panna ja kõik välja oksendada. Nüüd on Tiina väga peenike ja muidu on kõik hästi, ainult et ta ei saa enam üldse midagi süüa, kõik tuleb iseenesest välja, isegi piim ja jäätis. Lõpuaktusel Tiina minestas ja õpetaja arvas, et talle ei anta kodus süüa. Järgmisel aastal tahetakse talle koolis tasuta lõunat anda ja ta kardab seda väga. Tiina ei ole sellest rääkinud kellelegi peale minu ja ma tahaksin teda väga aidata. Aga kuidas?

Klaarika E.

Kallis Klaarika!

Kahjuks ei saa Sina üksi Tiinat abistada – seda saab teha ainult arst, sest Su pinginaaber valis saledaks saamiseks kõige väärama tee. Kurbi küll, aga Tiina pole kahjuks ainuke. Tüdrukuid, kes söödud toidust oksendamise või koguni kliistiiri abil vabanevad, nimetatakse buliimikuteks, ning buliimiat on väga ohtlik asi. Saledusest saab kiiresti kõhnus, ja peagi ei võta organism üldse toitu vastu. Koos kehakaaluga kaotavad buliimikud ka suure osa juustest, nende luud muutuvad hapraks ja ilma arstiabita närtsib enda meelest “kaval” nälgija nagu veeta ja mulata taim. Aga enne seda tekib veel palju kurbi ja piinlikke hetki, sest kellele meeldiks olla koos tüdrukuga, kes võib iga hetk oksendada hakata? Nii et kui tahad Tiina sõbraks jääda, vii ta kindlasti arsti juurde. Hea figuuri saamiseks on aga kõige parem sporti teha ja rasvase toidu asemel palju puu- ning juurvilja süüa. Kellelegi ei meeldi kõndivad skeletid!

Doktor Tarkpea

Kirjanurk

TERE KÕIGILE! Olen 11aastane tüdruk, kes soovib endale 10 - 11aastast kirjasõpra. Mu lemmikloom on hobune ja lemmikbändid Backstreet Boys ning Terminaator.

MERLE HUNT, Laiuse sjsk, Vilina k, 48 404 Jõgevamaa.

TERE, olen 12aastane Marili. Tahaksin leida 12-13aastast kirjasõpra. Mulle meeldib väljas käia ja palju muudki teha. Kuulan mitmesugust muusikat. Tore, kui saadaksite kirjaga foto!

MARILI ROHTLA, Veehoidla 3 - 4, Ardu, Harjumaa 75001.

HEI, kõik 9 - 11aastased poisid ja tüdrukud! Olen poiss. Tahaksin endale kirjasõpra. Ta peaks olema 9 - 13aastane. Soovitan, et tal oleks arvuti. Mulle meeldib suusatada, uisu-

tada, jalgrattaga sõita ja suve nautida. Mu lemmikloom on merisiga. Mulle meeldib Warner Brosi tegelasi koguda.

HEIGO TÕNISMA, Roheline 31 - 27, Pärnu 80035.

TERE! Soovin leida kirjasõpra vanuses 10 - 13 a. Kirjutada võivad nii poisid kui tüdrukud. Olen 11 a. Mulle meeldivad koerad, muusika, tantsimine jne. Meeldiv oleks leida ümbrikut ka foto. Kuulutus ei vanane.

NELE LUIK, Vatla sjsk., Läänemaa 90 103.

TERE! Soovin leida kirjasõpra vanuses 12 - 14 a. Olen 12 a. (sügisel saan 13) tütarlaps. Mulle meeldib ujuda, rulluiskudega sõita, lugeda ja head musa kuulata. Lähen 7. klassi. Lemmikloomad on koer ja tiiger ning hobune. Kogun klepse. Ootan kirjakesi!

EVELYN ÕNNELEID, Anne 28 - 100, Tartu 50601.

TERE! Olen 11aastane tüdruk Tallinnast. Soovin endale kirjasõpra, vanus pole oluline. Mulle meeldib laulda, tantsida ja lugeda. Mulle meeldivad loomad. Kogun kleepeid, neid on mul juba päris palju.

ELLEN LOITMAA, Keskuse 11 - 17, Tallinn 12 911.

TERE! Kaks tüdrukut – Anne ja Karin – soovivad leida kirjasõpru vanuses 10 - 15 a, nii poisse kui tüdrukuid. Karinile meeldib mängida flööti, mida ta ka õpib. Annele meeldib käia ratsutamas. NB! Vastame igale kirjale!

ANNE KALLASTE, Lasteaia 1 - 4, Mooste sjsk., Põlvamaa.

OLEN 7aastane. Mulle meeldib lugeda, plokkfööti mängida ja ujuda. Otsin 7 - 9aastast kirjasõpra.

HELIN KÜTT, Tüve 14 - 20, Tallinn 113 16.

Hobune, kes oli inimestest targem

äbi sajandite on hobused ja koerad olnud paljude inimeste parimateks sõpradeks. Talumehed kiinduvad oma tööhobustesse, võidu-

sõitjad ratsudesse, lapsed ponidesse.

Hobused olid ka saksa matemaatikaõpetaja Wilhelm von Osteni suureks kireks, ja pensionile minnes pühendus mees oma vanas rüütlimõisas tõuhobuste kasvatamisele. Von Osten oli vara poolest üpris jõukas ja täiendas oma hobustekolleksiooni ka välismaal. 1900. aastal Venemaale sattudes hakkas talle meeldima must orlovi traavel, kelle ta otsustas kohemaid ära osta. Von Osten nimetas suksu Hansuks ning viis ta Saksamaale.

Vana õpetaja kiindus hobusesse ning tegeles temaga päevade kaupa. Nimelt tundus von Ostenile, et tema lemmik mõistab inimkõnet paremini kui mõni kahejalgne, ning kui peremees talle lugus kurba muinasjuttu, siis muutus ka hobuse näoilme nukraks, õnneliku lõpuga lugusid kuulates hakkas aga Hans rõõmsalt hirnuma ja kabjaga maad kaapima.

Ühel heal päeval otsustas von Osten aga Hansule matemaatikat õpetama hakata, ja tema rõõmsaks ülatuseks sai suksu peagi suurepäraselt hakkama nii liitmise kui lahutamisega. Hans õppis ära ka jagamis- ja liitmistehted ning oskas isegi ruutjuuri leida.

Oma vaimustust ei hoidnud von Osten vaka all, vaid kiitis Hansu igal ajal ja igas paigas, nii et looma hakati peatselt kutsuma Targaks Hansuks. Kõik, kes olid Hansu matemaatikatunde näinud, väitsid nagu ühest suust, et tegemist on tõelise imega: räägiti, et von Osteni hobusel on peas terve morsetähestik, mida ta kasutab teadete andmiseks, ning paljud olid oma silmaga näinud, kuidas Hans kopsis kabjaga vastu maad täpselt nii palju kordi, nagu näitas tema ette asetatud kell. Isegi müntidel olevaid numbreid olevat Hans suutnud kabjaga "lugeda".

Samas olid teadlased kindlad, et tegemist on osava pettusega, ning Hans peab oma teadmisi

demonstreerima eksamitel. Hobust uurisid nii mõnedki loomaarstid, psühholoogid ja professorid. 1904. aastal otsustas koguni Saksamaa tollane haridusminister Studt Hansu eksamineerida, kuid

hobune andis ka kõige kavalamatele küsimustele kabjakõpsudega õiged vastused.

Tuntud psühholoog Oskar Pfungst väitis siiski, et Hansu tarkus pole muud, kui vaid osavate trikkide tegemine. Hobust pikkade kuude jooksul uurinud, leidis ta siiski, et tegemist on erakordselt talpiku ja tähelepaneliku olevusega: nimelt märkas Hans ka oma peremehe kõige pisemaid liigutusi ja reageeris nendele momentaanselt. Psühholoog avastas, et Hans vastas täpselt ja õigesti vaid siis, kui küsimuste esitaja ise vastuseid teadis. Ta palus peremehel minna sirmi taha, nii et hobune ei saanud teda näha, kuid – võta kabjast! – Hans andis siiski ta küsimusele õige vastuse. Pfungst oletas, et mängus on kas telepaatia või siis hobuse erakordselt peen kuulmismeel, mille abil ta suutis kuulda ka peremehe hingetõmbeid. Kuid psühholoog registreeris ka sellise katse, kus von Osten ei kuulnud ega näinud küsimust, mis hobusele esitati, kuna pandi kirja tahvlile – aga Hans andis siiski õige vastuse. Ka siis, kui peremees seisis eemal ega võinud näha hobusele näidatud mündi väärtust, andis Hans kabjakopotustega õiged vastused.

Targa Hansu juhtumist on kirjutatud nii teaduslikke artikleid kui terveid raamatuid, kuid tänini pole veel selgunud, kas Hansu näol oli tõepoolest tegemist imelise geenusega või oli siiski mängus peen pettus. Kuid ka selleks, et sellise petukaubaga hakkama saada, pidi hobune Hans olema erakordselt tähelepanelik, vastuvõttlik ja taiplik. Igatahes oli ta Targa Hansu nime aua teeninud.

Kurb hobune

Ühes tallis sündis varss, kellele pandi nimeks Preili. Preili kasvas jõudsasti. Varsti kepsutas varss koplis ringi. Mõnikord läksid hobused kodust mitmeks päevaks ära. Nad käisid teistega võidu traavimas.

Preilile tema vanemate töö ei meeldinud. Kui ta suureks kasvas, hakkas ta päris tavali-seks tööhobuseks. Ta vedas kõiksugu kraami. Preili oli iga tööga päri ja magas rahulikku und.

Joonistas ja kirjutas
Ilja Toila gümnaasiumist

Hobuke

Hobune kullavärvi,
kaelas tal hõbepärlid.
Kabjklõbinal kappab ta,
nii et väriseb kogu maa.

Traavib hobune vaikselt raal,
galopp on tema lemmikamm.

Kuid kui piaffi sammub ta,
siis kasvab kohe tema ramm.

Nele Heil Kalmetu põhikoolist

Hobune lendas

Hobune lennukooli astus,
lennata ta aknast katsus,
kuid ei olnud langevarju tal,
seks langes asfaldile –
nüüd ta nägu sile.

Alar Pius Kalmetu põhikoolist

KUIDAS VÄIKE VARSS ENDALE EMA LEIDIS

Elas kord väike varss. Ta oli väga kurb, sest ta vanemad olid surnud ja tal ei olnud mitte kedagi, kellega mängida.

Kuid ühel ilusal päeval, kui päike paistis heledalt mägede peale, ilmus sinna üks valge lakaga hobune. Ta nimi oli Torry. Muidugi ei jäänud see väikesele varsale märkamata, kuid ta kartis, sest oli väga arg. Kuid ühel päeval tulid mägismaale kütid, kes tahtsid väikest varssa kinni püüda. Nad jahtisid teda, aga äkki ilmus välja Torry ja päästis väikese varsa.

Pärast seda ei julgenud enam keegi mägismaale küttime tulla. Aga mis kõige tähtsam – väike varss sai endale ema ja kui nad veel surnud pole, elavad nad praegugi veel.

Küllil Lohk Kalmetu põhikoolist

Troika

Kif Tamme
Emmaste Lastepäevakodu

Hobune

Mis on üks?

Üks on hobune tühjas tallis.

Mis on kaks?

Kaks silma hobusel peas.

Mis on kolm?

Kolm varssa hobuse juures.

Mis on neli?

Neli kapja hobusel all.

Mis on viis?

Viis aastat hobune vana.

Mis on kuus?

Kuus naela
hobuseraual.

Mis on seitse?

Seitse karjamaad hobusel.

Mis on kaheksa?

Kaheksa sõpra hobusel mälus.

Mis on üheksa?

Üheksa laulu hobusel peas.

Mis on kümme?

Kümme aastat hobusel veel ees.

Evelin Paistu
Kalmetu põhikoolist

Barbindus

FANTASTILISED KÄED!

FANTASTILISED PUUVILJAD!

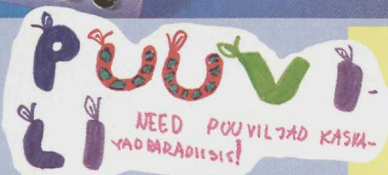
Kui nüüd tuleks võlur, kes meie sõprade ja sugulaste leiutatud puuviljad paberilt lauale võluks, siis viiks nende fantastiline maitse kindlasti keele alla! Õnneks pole võlur seni välja ilmunud ja nii Triibu-Liinel kui teistelgi on veel keeled (eriti emakeel) suus...

Agaga kohe algab uus võistlus nimega "**Fantastilised käed**". Pane nüüd oma käsi paberile ja joonista käekujutisele selliseid kaunistusi, mis Sinu meelest on kõige vahvamad.

Loodetavasti ei kuulu Sa nende hulka, kes (oma õnnetuseks) küüsi närvivad. Sest – pane tähele! – parimate käefantasööridele on seekord **RIMONNelt** auhinnaks võluvad **KUNSTKÜÜNED**, mis on kõike muud kui söödavad!

Erika Laidla Tartust:

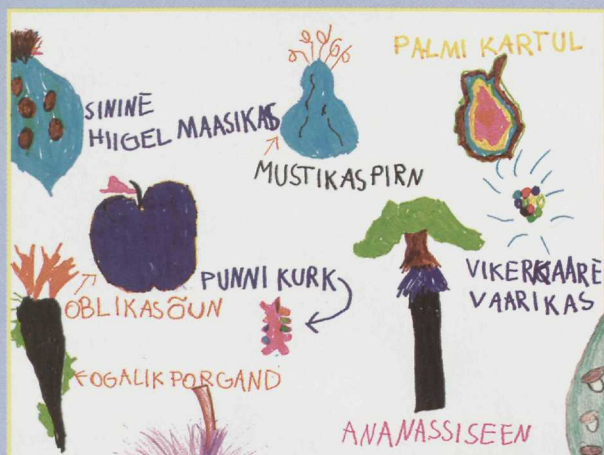
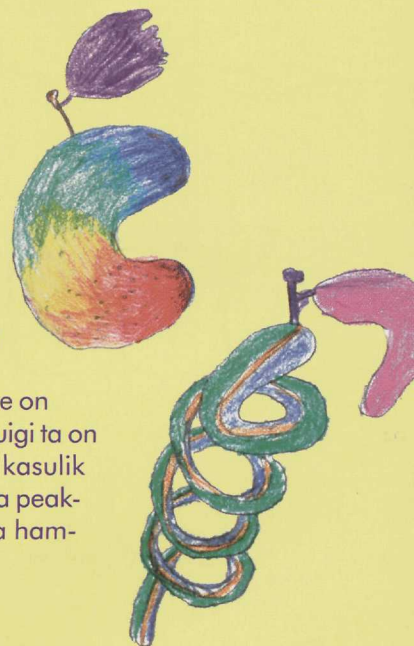
Kõik need on omaette puuviljad. Mulle meeldib kõige rohkem roheline (V, mis on v-puu pealt korjatud). Ma korjasin rohelisi ainult kaks, sest neid on väga raske kätte saada. Ühe panin sellesse sõnasse, teise sõin ära. Kui ma seda hammustasin, siis pritsis sealt vett välja.

Katrin Laidla:

See puuvili on väga maitsev. Tema nimi on **laiskus konti**. Selline nimi on tal sellepärast, et need, kes seda söövad, muutuvad väga virkadeks ja laiskus kontidest kaob.

See aga on **spiraalik**. See on hammastele väga kasulik, kuigi ta on iiriskomm. See on nimelt kasulik iiris, mis ei aja paksuks. Seda peaksid sööma need, kes ei taha hambauke.

Seenepuu

Kristel Kivimäe

Ingrid Lööper Jänedalt:

Minu puuvilja nimi on **kitarrivili**. Kui seda loksutada, siis tekib muusika. Ta leht on nagu pooleks lõigatud õun. Kitarrivili on see pärast sellise nimega, et ta meenutab kujult kitarrit. Ta on hästi mahlane.

Plaim

Paula Salme Sandrak

Kati Rööpmann

Uperpall

Täpik

RIMONNE

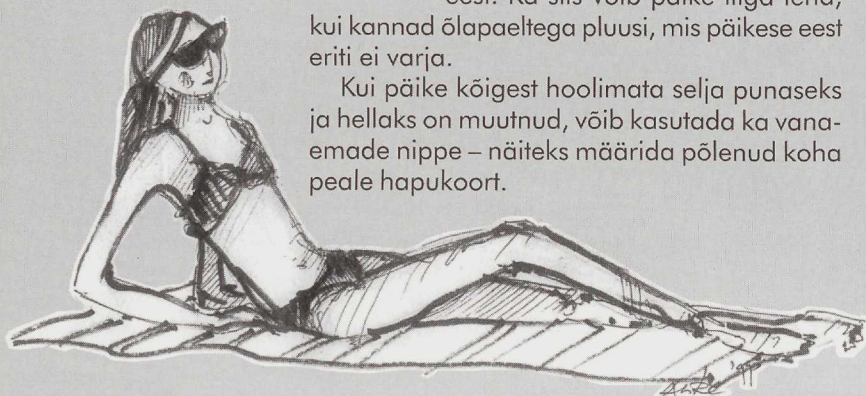
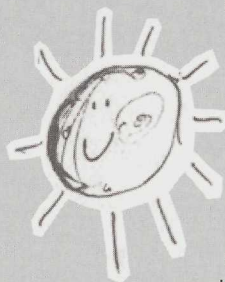

PÄEVITAMINE

Kes meist ei tahaks olla suvel šokolaadpruun! Kuid päevitamisel on siiski ka omad varjuküljed, seepärast tasuks kuulda paari nõuannet. Näiteks pole kuigi kasulik end ohjeldamatult tundide viisi päikese käes praadida. Kahjulik

kiirgus võib tekitada mitmeid nahahaigusi. Samuti ei muutu nahk pikast päikese käes istumisest mitte pruunimaks, vaid kipitavalt punaseks ja ketendavaks. Selle vältimiseks peab kindlasti kasutama päevituskreemi, mis ühtlasi kaiteb ka kiirguse eest. Ka siis võib päike liiga teha, kui kannad õlapaeltega pluusi, mis päikese eest eriti ei varja.

Kui päike kõigest hoolimata selja punaseks ja hellaks on muutnud, võib kasutada ka vanaemade nippe – näiteks määrada põlenud koha peale hapukoort.

MEIK

Sinu vanuses on targem loobuda näo värvimisest üldse, sest nii ilusat värsket näonahka, nagu ta sul praegu on, ei tasu rikkuda. Kui aga oled juba hakanud pidude puhuks end meikima, siis püüa seda suvel teha nii harva kui võimalik – higi, tolm ja puuder võivad koos tekitada vastikuid vistrikke ja ummistavad nahapoore. Kui nagu tundub liiga täpilisena, siis tasub kasutada puuderkreemi asemel peitepulka. Kui kasutad salamahti ka ripsmetušši, siis ujuma minnes võiksid sellest loobuda, kui sul just pole käepärast kallist veekindlat ripsmevärvi – muidu käid rannas ringi naljakate "pandasilmadega". Ja pea meeles: ükskõik, mis sugust meiki sa kas avalikut või salaja ka kasutaksid – igal juhul tuleb see õhtul magama minnes näolt maha võtta kas näovee või lihtsalt sooja vee ja seebiga. Ära unusta, et sedasama nagu kannad sa elu lõpuni, ja oleks kangesti kahju, kui saaksid enneaegselt kanavarbad silmade ümber ja kortsud laubale.

Suur suvi on käes

JUUKSED

Suvi on ka õige aeg katsetada mitmeid põnevaid soenguid, millega koolimajja ei söandaks minna.

KOTID

Kottide puhul on peamiseks märksõnaks SUUR! Õiges kotis peab leiduma kohta kõigi suveks vajalike asjade jaoks (veepudel, trikoo, rätik, ajakirjad jms) ja ruumi ülegi jääma. Jälle on pop indiaani- ja hipistiil – narmad, tikandid, tupsud ja muu säärane.

Tekst ja joonistused: Anke Lil

KUIDAS LIIGUVAD TUUMAALLVEELAEVAD ?

17. jaanuaril

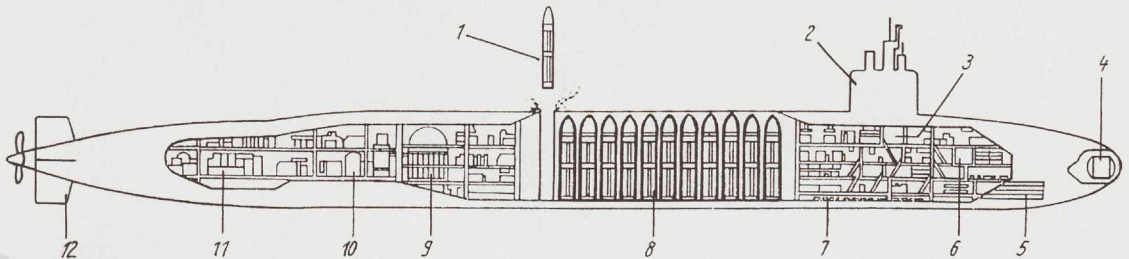
1955 teatas USA allveelaeva "Nautilus" kortermeister raadio teel: "Underway on nuclear power..." (Tuuma jõu teel...) "Nautilus" oli maailma esimene tuumaallveelaev. Projekti toetamise eest võlgneb USA merevägi tänu põikpäisele kapten H. G. Rickover'le, kellest ta esimene biograaf C. Blair kirjutas nii: "Ta oli üks vasturääkivusi täis isik: kõhetu, väsimatult raudsete rusikatega töötav mees, kes ei peljanud oma raportites laimukõnesid ning koormas nii inimesi kui masinaid viimse võimaluseni."

Enne kui 14. juunil 1952 hakati "Nautilus" ehitama, pidi Rickover mitmeid aastaid võitlema kõikvõimalike vastuseisudega. "Nautilus" valmis 30. septembril 1954. Laeva ajamina kasutati suruturbiini. Erinevus sajandivahetuse prantsuse auruallveelaevadest seisnes selles, et energiat vee aurustamiseks ei saanud enam mitte söe või õli põletamisest, vaid uraani aatomi tuumade lõhus- tumisest survevesireaktoris.

Tuumareaktori peamine ning keskne osa on aktiivsoon, kus paiknevad tuumkütus ja aeglusti. Tuumkütuse- na kasutatakse uraani, mis on rikas- tatud 1 - 5 %-ni uraani isotoobiga $^{235}_{92}\text{U}$. Aeglusti ülesandeks on temas kiiresti liikuvate neutronite aeglustamine. Aeglustis liikudes ja selle tuumadega põrkudes kaotavad neutronid energiat ja muutuvad aeg-

lasteks. Need neutronid põhjustavad tuumareaktoris uraani aatomite tuu- made lõhustumist. Ahelreaktsiooni (neutronite mõjul toimuv aatomituu- made lõhustumine, mille tulemuse- na eralduvad uued neutronid, mis omakorda lõhustavad aatomituumi jne) intensiivsust reguleeritakse juht- varrastega. Need sisaldavad aineid (boori, kaadmiumi, hafniumi), mille- de tuumad neelavad tugevasti neut- roneid. Juhtvardad paiknevad selle- kohastes kanalites ning ulatuvad reaktori aktiivsoonist välja. Kui juht- vardad nihutatakse sügavamale aktiiv- sooni, siis ahelreaktsioon aeglus- tub või koguni seiskub. Kui juhtvar- dad tõmmatakse väljapoole, siis ahelreaktsioon intensiivistub.

Survevesireaktoris on vesi aeglus- tiks ja ühtlasi soojuskandjaks. Kuna vesi pumbatakse läbi aktiivsooni, siis on ta radioaktiivne, Ahelreaktsiooni käigus vabanenud energia antakse üle sellele veele. Seejärel läbib vesi soojusvaheti, kus soojus kandub üle teises torustikus olevale veele (see ei ole radioaktiivne), mis aurustub ning see aur juhitakse auruturbiini. Reak- torit nimetatakse survevesireaktoriks seetõttu, et vesi pumbatakse reakto- risse suure surve all (umbes 1 500 000 kg/m²). Mõra vähendamise ees- märgil mõnede allveelaevade reakto- rite primaarses veeringes tsirkuleerib vesi väikesel ja keskmisel kiirusel sõites iseenesest (s. o. ilma pumba abita), kui allveelaev on horisontaal- asendis – st. ei sukeldu ega tõuse. Tänapäeval on kõik tuumaallveelae- vad varustatud survevesireaktoritega.

Tuumarakti- allveelaeva "Ohio" pikilõige

- 1 - Ballistiline raket "Trident" (ballistiline raket on raket, mis pärast mootori väljalülitamist lendab vabalt langeva keha trajektoori mööda), mis on kokkusurutud gaasi surve raketisähtist välja tõugatud. Raketimootori käivitamine toimub peale seda, kui raket on veest väljunud.
- 2 - Torn.
- 3 - Juhtimiskeskus.
- 4 - Hüdrolokaator ja mürapeelingaator.
- 5 - Neli torpeedotorni.
- 6 - Meeskonna eluruumid 155 meremehe jaoks.
- 7 - Akumulaatorid.
- 8 - 24 raketti "Trident".
- 9 - Tuumareaktor.
- 10 - Auruturbiin.
- 11 - Abimasinad ja kliimaseade.
- 12 - Vertikaal- ja horisontaaltüürid.

1953. a. hakati USA-s ehitama allveelaeva "Sea Wolf" (valmis 1955. a.), mis varustati kiire reaktoriga. Reaktori selline nimetus tuleneb asjaolust, et aatomituumi lõhustavad kiired neutronid. Kiires reaktoris puudub aeglusti, soojuskandjaks on vedel naatrium ning tuumkütusena kasutatakse kuni 30 %-ni rikastatud uraani. Naatrium suudab rohkem soojust üle kanda kui vesi. Naatriumi korrodeeruva toime tõttu pragunesid "Sea Wolfi" soojusvahetis torud, mille tagajärjel tekkis radioaktiivne naatrium. Paljud inimesed said kiiritada. Kiirete reaktorite ohtlikkuse tõttu loobuti nende kasutamisest allveelaevadel.

SPICE! TEST

1. Kui sulle halvasti öeldakse, siis sa

- a) ütled vastu kaks korda halvemini
- b) püüad aru saada, miks nii öeldi
- c) tormad solvununa uksest välja
- d) ei usu, et keegi sulle halvasti ütleb

2. Sinu lemmikvärv on

- a) kollane
- b) sinine
- c) must
- d) roosa

3. Sünnipäevaks tahaksid sa

- a) kõrvarõngaid
- b) paksu tallaga botaseid
- c) küünelakki
- d) suurt valget kaisukaru

4. Diskol sa

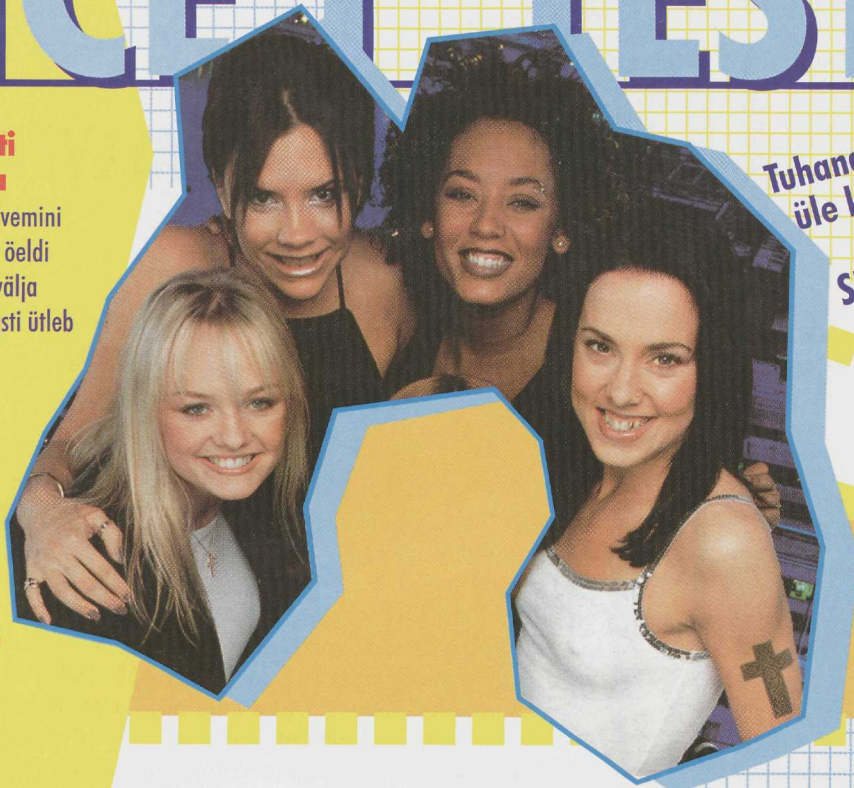
- a) kutsud ise sulle meeldiva poisi tantsima
- b) tantsid üksi, sest tantsuoskustes pole sulle võrdset
- c) sädistad sõbrannadega ega olegi tantsimisest huvitatud
- d) ei saa tantsupõrandalt tulemagi, sest kõik tahavad sinuga tantsida

5. Sinu unistuste elukutseks on

- a) laulja
- b) aerobikatreener
- c) näitleja
- d) maalikunstnik

6. Kui sind kutsutakse kuninglikule vastuvõtule, vastaksid sa

- a) kui mul aega on, siis tulen
- b) tulen kindlasti, kuigi ma etiketti eriti ei tunne
- c) mul pole midagi selga panna
- d) muidugi tulen, olen kogu aeg tahtnud printsiga kohtuda

Tuhandet tüdrukud üle kogu Maa on püüdnud SPICE GIRLSI jäljendada.

Alljärgneva testiga saad teada, millise "vürsitüdrukuga" sina sarnaned.

Vali antud vastustest endale sobivaim ja jätta meelde, milliseid tähti sa kõige rohkem saad.

Kõige rohkem a-sid

Sinu Spice- teisikuks on Scary Spice (e. nüüd Mel G). Oled samasuguse ettearvamatu iseloomuga ja julge tüdruk nagu temagi. Neid, kes on sinu sõbrad, hoiad sa väga ja oled nende pärast valmis läbi tule ja vee minema, kuid hoidku eest need, kes sulle ei meeldi.

Kõige rohkem b-sid

Spice Girlsidest sarnaneb sinuga kõige rohkem Mel C. Sulle meeldib sport ja vabas õhus (peamiselt küll rannas) olemine. Mõnikord võid – nagu Sporty Spice'gi – sõpradele halvasti ütelda. Kuigi enamasti ei taha Sporty (ega vist sinagi) sellega kedagi solvata, tuleb olla rohkem tähelepanelik oma sõprade suhtes.

Kõige rohkem c-sid

Oled samasugune nagu Posh Spice – sinu peamisteks huvideks on värsked moeuudised ja ka klatš. Victoria vaatab hoolega, kellega koos väljas käia, ja valib sõpru vaid popimate seast. Nii mõnigi kord on ta pettunud, sest sageli pole popid kutid ja tüdrukud huvitavad isiksused, vaid hoopis üsna rumalad, kuigi ilusa välimusega.

Kõige rohkem d-sid

Sina sarnaned kõigi lemmiku Baby Spice'ga. Oled alati rõõmsameelne ja suhtled kõigiga nagu ka Emma, kellel on sõpru igas maailma nurgas. Emma on alati valmis midagi uut proovima, kartmata, et teda välja naerdaks, ja ega naerdagi, sest kui ta plaanid ka korda ei lähe, siis vabandab tema armas olek kõike.

Mõnus maius!

õunad meega (4 maiasmokale)

- 225 g pikateralist riisi
- 4 suurt punast õuna
- 10 supilusikatäit rosinaid
- 6 supilusikatäit vedelat mett
- kaneeli, võid ja soola

Tee nii! Aja keema 1/2 l vett, millele on lisatud veidi soola. Kui vesi keeb, lisa riis. Keera tuli vaiksemaks ja keeda 15 minutit. Pese rosinaid puhtaks, kuivata vett imavas paberis. Sega kaussi valatud keedetud riis, rosinaid ja mesi ja 1 teelusikatäis kaneeli. Pese õunad puhtaks ja uurista nendesse midagi kaevutaolist. Aseta nad riivsaiauga kaetud alusele ja täida kausis valmistatud seguga. Pane roog 25 minutiks 210° C juures ahju. Nipp: pane iga õuna peale väike võitükike, see annab neile karamellimaitsse.

Kui kõht on tühi

Saadame Triibu-Liinele ja teistele headele lastele ühe retsepti. Selle saamisluгу on järgmine.

On õhtu. Telekast jookseb "Vaprad ja ilusad", mida kõik vanemad inimesed vaatavad. Isa on alles tööl. Meil on igav. Läheme kööki. Kui film lõpeb, avastab ema, et majas on kahtlaselt vaikne, mis tähendab, et nooremal rahval on midagi teoksil. Ema läheb kööki ja... leiab, et pojad on leiu-tanud uue toidu.

KAURI (6) ja JESPERI (4) vorsti-munapannkoogid

- Võta puhas kaus, lase sinna veidi vett, lisa jahu, sega sisse 1 toores muna (kui õnnestub), natuke piima ja soola. Siis otsi külmkapist vorsti ja on hea, kui juhtub ette veel üks keedetud muna. Tükelda need lõikelaual ja lisa segule. Siis prae nagu pannkooke. Tulemus on söödav.

Kaur ja Jesper
Eldemeele ema

Suutäis soolast

Sul läheb vaja

- 2 singilõiku
- sibul
- 1 väike purk herneid
- 250 g pikateralist riisi 100 g puhastatud krevette või makrat
- 4 muna
- praadimiseks õli
- soola

Aja potis keema pool liitrit soolaga maitsestatud vett. Vala riis keevasse vette. Lase 10 minutit (aeg-ajalt riisi segades) keeda. Siis pane potile kaas peale ja lülita pliit välja. Lase riisil 15 minutit paisuda. Löö munad katki ja aja nad kausis kahvliga kergelt vahule. Soojenda praepannil 1 supilusikatäis õli ja lisa sellele vahustatud munad. Liiguta neid kahvliga, kuni tekib midagi omletitaolist. Seejärel võta pann tulelt ja lõika omlett viiludeks. Peenesta sink ja sibul ja prae neid pannil vähese õliga. Lisa krevetid või makranuudlid ja lase neil 1 minut soojeneda. Siis lisa riis ja lase sellel 5 minutit praadida. Sega kõik omavahel, maitsesta soolaga ja tõsta taldrikule. Serveeri kohe! Antud kogusest saab 4 kena portsjonit.

Õie Indre

Kirjanurk

Ristsõna-kassetid võitsid
Maarja Paesalu Lagedilt ja
Triinu ja **Tuuliki**
Vakmann Tartust.

Tere jälle, armsad sõbrad ja sugulased!

Küll on teile üllatuseks see, et uus aja-kirjanumber on eelmistest palju priskem. Ärge arvake, et Triibu-Liine on end suvel nii paksuks söönud, et ei mahu enam ajakirja veergudele – lapsur lihtsalt tundis, et oleks kena üle viie aasta kord ka veidi suvepuhkust saada. Sestap pakub toimetus koos Triibu-Liinega nüüd suuremal hulgal lugemist ja tegemist nii juuli- kui augustikuuks ühekorraga. Seepärast on võistlustelgi veidi pikemad tähtajad kui tavaliselt.

Auhinnad lähevad teid ootama ikka Kullo Lastegaleriisse (Kuninga 6) Tallinnas ja Tartu Lasteraamatukogusse. Kellel on muid ettepanekuid, neil palume toimetusse helistada.

Barbie fantastilisi puuvilju jaguks meil mitmele aiale – kõik imeilusad ja hästi joonistatud... Kahju, et kõigile ei jagu auhindu – ehk teinekord veab jälle teistel?

Lõhnavad nukud saavad **Kristel Kivimäe** Pärnjõelt, **Kati Rööpmann** Põlvamaalt, **Ingrid Lööper** Jänedalt, **Paula Salme Sandrak** Kolgast, **Kertu** ja **Kaisu Külhallik** Viru-Kabalast ja **Erika** ning **Katrin Laidla** Tartust.

Parimad õppimismasinad leiutasid **Elari Haugas** Maardust, **Kristel Kivijärv** ja **Liis Lass** Tallinnast, **Tenny Tuvikene** Sanglast, **Kai Horeb** Kohtla-Järvelt ja **Tauri** ning **Tarmo Hiiesalu** Järvamaalt. Neid ootavad LEGO-auhinnad.

Pauli-koomiksi auhinnad Stabiololt saavad **Mari-Liis Rebane** Tallinnast ja **Kadri Reim** ning **Alari Haljas** Jõgevalt.

HEA LAPSE aastatellijate vahel toimus juunikuus järjekordne loosimine. MONOPOLI-mängud võitsid **perekond KAASIK** Tabiverest, **KAIE** ja **KAAREL TREIMAN** Sauelt ning **KAIRI** ja **MARKO LAHT** Sinimäelt. **BARBIE**´d võitsid **KATRIN KOHK** Antslast, **TRIIN MEIER** Koerust ja **LONA SARAPUU** Võrust.

NB! Järgmine loosimine nii vanade kui uute aastatellijate vahel toimub septembrikuus.

“Märulimeeste” saajad on **Liis Varik** ja **Martin Kalt** Tallinnast, **Marek Rei** Jürist, **Mats-Joonas Kulla** Tartumaalt, **Rain Koppel** Kasepäält ja **Artur Ööpik** Pärnust.

Konksuga mõistatuse lahendamise eest saab auhinna **Teelemari Loonet** Kohilast. Muide, üpris vähesed taipasid, et 28. kuupäev on ju igas kuus, mitte ainult veebruaris, kus setusamakest neid päevakesi üldse on...

Olgu kõik selle suve kuupäevad teile õnnepäevadeks, kulla sõbrad! Kohtumiseni septembris!

TERE! Tahaksin endale 11 - 12aastast poissi või tüdrukut kirjasõbraks. Ise olen 11 aastane. Mulle meeldib pidutseda, muusikat kuulata ja kinos käia.
KRISTIINA PONTAK, Ehitajate tee 119 - 59, Tallinn.

SOOVIKSI leida kirjasõpru (poisse/ tüdrukuid) vanuses 10 - 15. Minu hobid on ujumine ja rulluisutamine. Kogun klepse. Kirjas võiks olla ka pilt. Ise olen 12aastane ja käin Vanalinna koolis 6. klassis.

LIIS LASS, Mahtra 10 - 11, Tallinn 13811.

TERE! Ma tahaksin endale kirjasõpra. Mu lemmikansambel on Terminator. Mulle meeldivad loomad. Ootan kirju 10 - 13aastastelt tüdrukutelt ja poistelt.

KADRI REMLIK, Sinimäe talu, Rooküla, Alavere sjsk. Harjumaa.

TERE, Hea Laps! Ma sooviksin endale kirjasõpru vanuses 10 - 12 a. Ma ise

olen 11 aastane Tartu tüdruk. Armastan joosta ja pidudel käia. Lemmikbänd on E-Type ja -laulja Emilia.
KALLI KALLIKORM, Vasara 27 - 49, Tartu 50190.

HEI! Ootan kirju 7 - 10aastastelt tüdrukutelt, olen ise 10 aastane. Mulle meeldivad lilled, mu lemmiklill on virk liisi, lemmikloomad on koer ja kass.

LIISI KÜLA, Kopli 36 - 16, Tallinn 10 412.

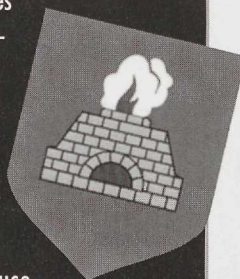
Pildil näete tänavusest, arvult seitsmendatest muusikapäevadest osavõtjaid.

ERADETEKTIIV TRIIBU-LIINE

Mie lapsur tegeleb sel suvel muuhulgas ka igasuguste asjade uurimisega. Muidugi ei tegele ta selliste probleemidega nagu täiskasvanud ajakirjanikud: Triibu-Liinet ei huvita ei ministrite magamistoad ega bosside pesumasinad. Küll aga uuris ta hiljuti ühe kuulsa mehe klaverit. Uhke pill kingiti Käina kiriku köstri pojale, kes sündis 29. mail 1873 ja kelle auks peetakse igal kevadel Hiiumaal noorte klaveriõpilaste võistlusi — nimelt sai sellest poisist kuuluse helilooja.

Mõned kenad suvepäevad veetis Triibu-Liine ühes väikeses Eesti linnas, mis asub Tallinnast 220, Pärnust 110, Tartust 65 ja Valgast 30 km kaugusel. Selles linnas on alg- ja keskhari-duse saanud kirjanik Herta Laipaik. Linna läheduses asuvad 1. aastatuhandest pärit koopad ja sama vana orjakivi. Linna sõites võib imetleda kaudneid ordulossi varemeid, ning turistid ei pelga vaeva, et rännata kuulsa Barclay de Tolly mausoleumi vaatama. Missuguse linnaga on tegemist?

Igal linnul on oma laul, ja igal lapsel oma lemmiklind. Triibu-Liine lemmiklind on meie aedades ja metsades üpris tavaline laululööja. Ei tee ta "kuku" ega "öö pikk", vaid hüüab pidevalt üht ja sama pikka lauset, mis võiks sobida looduskaitsejatelegi: "Siit-siit metsast ei või võtta mitte üks pirrutikk!" Mis lind see on? (Muide, Eestis kannavad mitu kunstnikku ja ka üks kirjanik selle laululööjaga sama nime.)

Triibu-Liine vanaema aias kasvas mõnusaid ja magusaid puuvilju: õunapuude otsas kasvasid loomulikult õunad, pirnipuude otsas pirnid, ploomi-puud aga kandsid suuri mahlakaid ploome, millel oli lausa inimese nimi: Emma Leppermann. Aia taga aga kasvas üks seda sorti puu, mis meenutas rohkem pöösast. Selle puu vilju aga nimetati hoopis teisiti kui puud ennast. Ja need viljad kasvasid, muide, pükstes, vähemasti nõnda vanaema neid rohelisi lehekesi nimetas! Mis puu see oli ja kuidas nimetatakse tema vilju, mis — erinevalt ploomidest — pole kõvad mitte seest-, vaid hoopis väljaspool?

Esimese lõigu juurde kuuluv ülesanne noortele detektiividele kõlab nii: selgitage välja, mis on selle Hiiu saarel sündinud helilooja nimi! (Väike vihje: see on ainuke helilooja, kelle portree ilutseb ka ühel Eesti rahatähel.)

**NO NII,
KULLA SÕBRAD!**

nüüd on siis **TRIIBU-LIINE** oma uurimised teie kättesse usaldanud. Parimatele kodu-detektiividele lubab ta auhinnaks nii üht kui teist! Lahenduste ärasaatmise tähtaeg on 5. september.

Mõnus peatuspaik

Juku on koos sõpradega matkal. Päikeseloojakul hakkavad poisid otsima head telkimispaika. Pärast pikki vaidlusi otsustatakse telk püstitada kenasse kuusetukka.

"Poisid, uskuge mind, siin on ideaalne koht puhkamiseks!" kinnitab Juku.

Hommikul ärkavad kõik, käed kipitamas ja seljad sügelemas. Teiste vihaseid pilke märgates laiutab Juku käsi: "Mis te mind süüdistate: kõik need seitse sada sipelgat, kes meie telki elama asusid, võivad teile kinnitada, et siin on tõepoolest puhkamiseks ideaalne koht – ega's nad muidu siia oma lossi poleks ehitanud!"

Luurel

Elevant ja sipelgas läksid luurele. Könnivad, könnivad, kuni äkki karjatab sipelgas: "Pikali, elevant! Mind on märgatud!"

Öömaja

Kaks sipelgat sattus keldrisse.

"Oi, kui külm siin on!" kurtis üks.

"Pole viga, küll me öö jooksul selle ruumi oma hingeõhuga kuumaks kütame!" lohutas teine.

Kirbutsirkus

"Tsirkusekuulutuses on kirjas, et publikule näidatakse maailmakuulsat kirpude balletti, aga täna jäi see miskipärast ära. Ei tea, miks?"

"Kuuldavasti põgenes priimabaleriin ühe puudliga välismaale!"

Neljajalgne sõber

"Lõpuks ometi ostis isa mulle ka neljajalgse sõbra!" kiitleb Juku.

"Kas tõesti! Nüüd on sul siis ka oma koer! Mis tõugu ta on?"

"Diivan!"

LEIA 15 KOERATÕUGU!

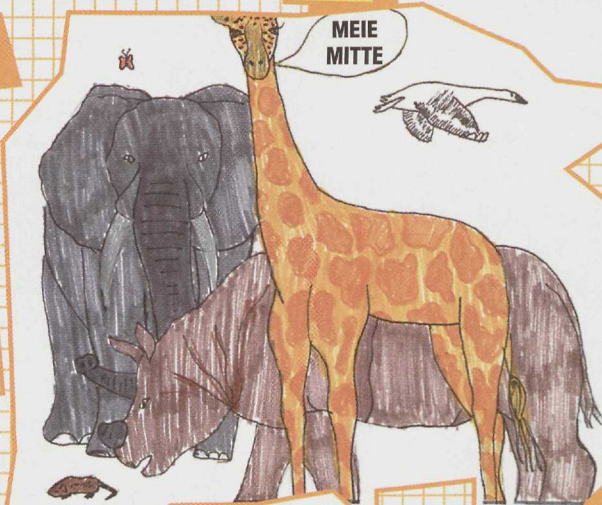
DOGLUB
MABERNOD
TRUH
NJESPAL
GIJSAHA
GIDO
LILKO
SETSAB
UDUPEL
SAKT
KSERBO
REJERT
HARDIBERNIN
LAKOMBARE
STIFAM

Mõistatuse koostas
Tiina Möttus Jürist

1

2

3

4

Koomiksi autor on
Mari-Liis Neubauer
Haapsalust

PAULI SA RIIBJ-LIINE SEIKLUS !

Stabilo Pauli kirjatarbeid müüvad TALLINNAS Jajaa koopialekskus (Estonia pst 5),
Rahva Raamat (Pärnu mnt. 10), RAKVERES Kristallkotkas OÜ (Pikk 30),
TARTUS Astro Raamatud (Ülikooli 1), VILJANDIS Männimäe Raamatukauplus
(Tallinna 24) ja HAAPSALUS Britis OÜ (Karja 24).

Peagi selguvad auhinnasaajad! Sabrina Grabe Kadrioru Saksa gümnaasiumist

LAPS 99

Kalevi Spordihall

Tallinn

17.-19.9.1999

Lisainfo:

Projekto OÜ
Tõnismägi 8A, 10119 Tallinn
tel. 6 463 593, fax 6 462 019

Sügisel toimuvale messile LAPS on oodata umbes sada eksponenti ja üle kümne tuhande külastaja. Mess toimub juba seitsmendat korda Projekto OÜ ja Tallinna linnavalitsuse Sotsiaal- ja Tervishoiuameti koostöona.

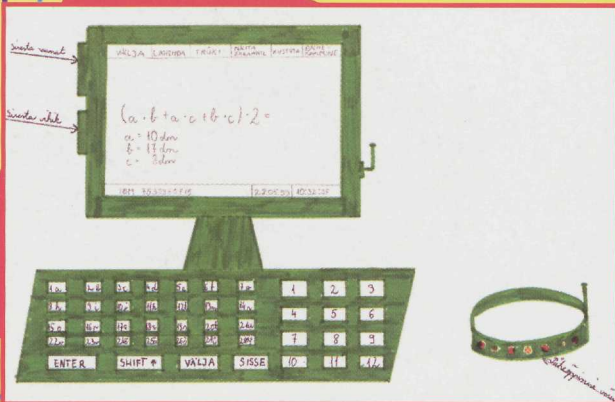
Mess hõlmab kõike lastega seonduvat; teemad, millest räägitakse on lapseootus, sünnitus, tervishoid, toitumine, lastetarbed, perekond, koolid, turvalisus, elukeskkond...

Meie eesmärgiks on korraldada suurüritusi, mis oleks lapsevanemate ja kasvatustöötajate kohtumispai-gaks, aga kus oleks ka mõnusat tegevust lastele.

Mess LAPS'99 toimub
17.-19. septembril, traditsiooniliselt
Kalevi Spordihallis.

VÄIKE VALIK ÕPPIMISMASINAID

Elari Haugas Maardust:

■ Kui sul on vaja teha kirjalikku ülesannet, siis tuleb vasakult poolt luukidest sisestada raamat ja vihik. Arvuti numbritega klahvid tähendavad õppeaineid. Vajuta klahvile nr. 3, mis on matemaatika. Vali vajaliku ülesande number ja jää ootama, arvuti lahendab kõik sinu eest. Samal ajal ilmub vastus ka ekraanile. Kui viitsid, võid vaadata. Arvuti annab signaaliga märku, kui on ülesande vihikusse kirjutanud. Nüüd võid vihiku ja raamatu välja võtta. Nii saad teha kõiki õppeaineid, on vaja ainult kasutada õigeid nuppe ja oma soov sisestada. Kompuutrisse saab sisestada ka oma käekirjanäidise, et õpetajatega arusaamatusi ei tekiks. Ülesanded on vihikus sinu käekirjaga. Juhul, kui midagi on vaja jutustama õppida, aitab sind lampidega võru. See tuleb pähe panna ja nupule vajutada. peale nupulevajutamist hakkab kõik vajalik pähe. Materjal salvestub mälu sind segamata. Võid samal ajal muusikat kuulata. Kui kõik materjal on mälus, süttivad võrul punased tuled ja helisignaal annab sellest märku. Võid võru peast võtta ja julgelt kooli minna.

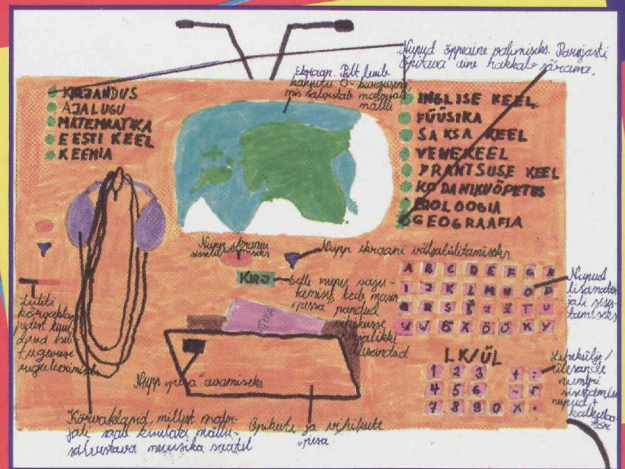
P. S. Õppimismasin on roheline sellepärast, et see pidavat närve rahustama.

1. eesti keel,
2. kirjandus,
3. matemaatika,
4. inglise keel,
5. saksa keel,
6. vene keel,
7. loodusõpetus,
8. ajalugu,
9. keemia,
10. füüsika,
11. terviseõpetus,
12. kunstõpetus.

Kristel Kivijärv Tallinnast:

■ Masinasse siseneb kaks inimest (ühega see ei tööta), kes istuvad toolidele. Vooluring annab nende ajudele mõistust juurde. Masinasse sisenedes võtavad nad kaasa vihiku või raamatu, panevad selle lauale ja vähem kui 15 minuti jooksul on vihikus kõik tehted olemas ja jutustamiseks kõik peas. Ainult et kui nad väljuvad, on nad samasugused lollid, nagu olid enne, nii et õppimismasinat tuleb kasutada enne kooliminekut.

Martiina Viil Tartust

HEI, LEIUTAJAD!

Kes mõtleb välja parimad mängud ja meelelahutused vihmase suvepäeva puhuks? Joonistusi ja kirjutisi ootame 5. septembrini, parimatele auhindad LEGO seiklejate sarjast!

5948 Kõrbeekspeditsioon
Bändidid osivad äsast oma häävarustatud autoga, seeklejad uurivad umbmust äga lennukiga.

LEGO esindaja Eestis: AS Rekato

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU

ISSN 1406-3441

917714061344050